

PHONG-HÓA

16
trang

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU

7
2016

TÒA SOẠN: N° 25 BOULEVARD HENRI D'ORLÉANS
 TRỊ SỰ: N° 1 BOULEVARD GARNOT - HÀ NỘI
 FONDATEUR DIRECTEUR POLITIQUE
 NGUYỄN XUÂN MAI

DEPOT LEGAL
 INHOUANE
 N° A.896

DIRECTEUR :

NGUYỄN TƯỜNG - TAM

GIÁ BÁO	BỘNG LƯƠNG	NGOẠI QUỐC
1 năm	3000	4000
6 tháng	1, 60	2, 00
3 tháng	0, 90	1, 20

ADMINISTRATEUR GÉRANT
 PHẠM HỮU NHINH

GIẤY ĐƠI

'Người nước ta, nhất là bọn có dự phần ngôn-luận, rất hăng hái lên một giây đời. Kè dạo-mạo lì viễn náo kinh Thi, kinh Lê, náo luân-ngữ Mạnh-tử. Kè nghiêm khắc thì bàn nên quay lại cái lối giây bằng roi vọt khi xưa.

Kè tự sưng là theo phái bão-thủ thi hai di nhai lại mãi mãi cái thuế-tết cũ rich về gia đình và quốc già. Kè tự nhận là theo phái tán-tiến thì kêu gào than thở mà giảng cho ta nghe những chẽ tự-do, giải-phóng, hợp-quần.

Những lời giây của bọn họ đều đúng lý cả, mà nếu có người nghe thì có lẽ

đều có ích lợi cho nhân quan, xã hội. Song khôn nỗi, không ai dám vào tai, vì lời bàn của họ hoặc lù đù té ngắt, hoặc bông lồng lộn sòn, chưa nghe đã buồn ngủ rู้.

Một ông giáo muôn bài minh giây có bồ-lịch cho học trò thi cần nhất là được học trò phải lắng tai nghe. Mà muốn được thế thi tất bài giảng của mình phải vui. Trong một lớp học có vẻ hoạt động, học trò vẫn lần tới hơn là trong một lớp mà học trò im lặng sợ-hãi làm bộ như lắng tai nghe lời nghiêm khắc của ông thầy.

Chúng tôi chỉ ao ước rằng trong những lời vui cười đăng trên 16 trang này, độc giả sẽ tìm thấy những điều có thể gọi là cần thiết.

Chúng tôi chỉ ao ước rằng những điều cần thiết đến đâu, bồ-lịch đến đâu, mà thiếu phần vui thi cũng khó lòng được công chúng hoan nghênh. Công chúng đã không hoan nghênh, thí-còn mong gì dem ra mà giây ai nữa. Vậy chúng tôi coi báo chí chỉ như một vở hài-kịch: công chúng đọc mà cười, thích, rồi tùy ý muốn cho là trong đó có ngu mờ bài học thì càng hay.

Sự giáo-duy xưa nay vẫn song song di theo trên hai con đường. Một đường muốn đưa ta tới một lý-tưởng toàn mỹ

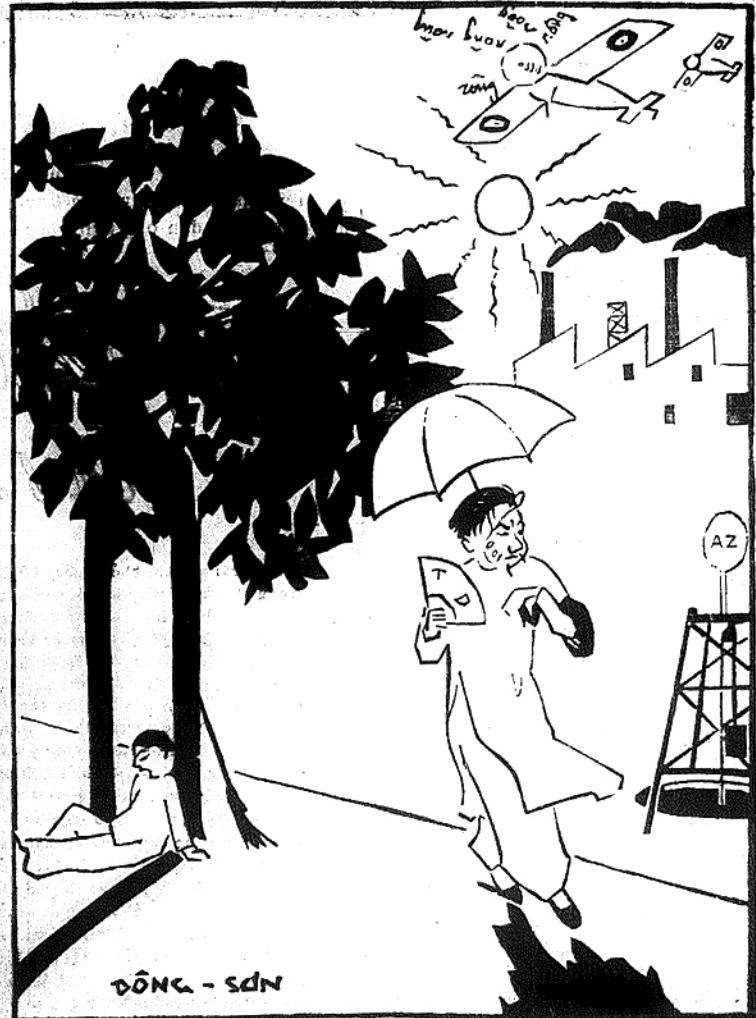
toàn mỹ theo như ý tưởng một số người mà ta tôn là thánh-nhân. Một đường chỉ đưa ta đi ngoài nghèo vòng quanh trong nhân loại, để ta được trực tiếp với những điều hay, điều giờ của loài người, rồi đem tri thức ra nhận lấy cái hay mà bớt trước, cái giờ mà tránh xa.

Chúng tôi chỉ đưa độc giả đi trên con đường thứ hai, tuy lúc gấp điều giờ cũng có lạm nhách mép cười nu, cũng là vui móm bón qua với anh em mà thôi, chứ giây thi thực không, mà cũng không muỗn

TÚ LINH

Phong - Hóa tuần báo
 Kỳ sau sẽ ra số đặc biệt
 về các ông Nghị viên Dân biểu

Các nhà văn sĩ ta cầm thu

DÔNG - SƠN

Tôi đã nói trường Cảnh-nông không được hoan nghênh bằng các ban khác trong Cao-dâng Nisi cho dù thi không cùi một ai vì yêu mến nghề nông mà xin vào học ban đó. Họ cũng như tôi, vào học đây là sự cùi bắt đac dĩ.

Một người đỗ bằng Thành-chung muốn vào Cao-dâng thi tự thách mình có lâm biệt tài : vào ban luật, ban Sư-phạm, ban Luc-lô hay ban Thủ-y di nữa cũng thế thôi. Trong sự trộn lụa ấy, chỉ cót có ba điều : một là danh giá, hai là cao lương, ba là học được nhàn. Còn ngoài ra không cần phải biết xem ban nào hợp với sở thích của mình.

Kè danh giá thi còn ban nào hơn ban luật nữa. Chẳng thế mà ai ai cũng muốn vào đây học. Tôi phải vào cùi trường cày sầu cuồn bẩm này vẫn lấy làm án-hận lắm. Cứ mỗi lần trông thấy một ông sinh viên trường luật, tôi lại nuốt túi ngậm sầu mà thương cho mình xấu số.

Các ông bên trường thuốc (ban luật, sư-phạm, Thủ-y cùng học một nơi, hình cũng biết như thế, nên trường cảnh-nông có nhiều ông không biết đến, mà có biết đến thì đối với chúng tôi họ cũng lãnh đậm thờ o lâm. Cứ mỗi lần sang học bên ấy, các ông trông thấy thường bảo nhau :

— Kia họ nedán cày họ đã đến.

Rồi họ lảng dàn, như không muốn cùng nói truyện. Có một lần tôi nghe nói cháo một cô nữ-sinh - viên ban Sư-phạm, hẳn có chè là quê mùa nên có quay mặt không trả lời.

Cung là Cao-dâng cả, mà đối với nhau như thế, thi các bà ở ngoài nhất là các bà có con gái quý kén chồng - đối với cảnh nông chúng tôi, chắc họ coi chỉ bằng nửa con mắt. Mà cũng vị tất đã được như thế.

Tôi lại nhớ chuyện em Văn mà thương hại. Anh học năm thứ ba, sắp

Một việc cải cách lớn phái nữ-lưu tại kinh thành Huế

Khắp Ba-kỳ, lâu nay việc gì cũng theo lão thời mà cải cách, nhất là phái nữ lưu tại kinh thành Huế, độ này lại càng trang điểm giết, nên ngày nào nát giấy thép Huế cũng nhận được hàng mấy chục hộp nữ trang hoa tai đầm và vòng hột kiêng mới ở nhà Đồ Chân-Hưng Hanoi gửi vò. Có lẽ những bức nữ-lưu khue các cô trang điểm để ngáp nghé chăng ?....

Sách bán giúp Hội Dục Anh 40

— sách có nhiều bài hay.
— Xin giới thiệu cùng đọc-giả
Phô-thông Văn-xã mới xuất bản cuốn
Ngoài tình huống sách dày 52 trang có
lớn bằng nửa cuốn Phụ-nữ, bài vò lụa
chọn của ba người viết, cách sắp đặt theo
lối mỹ-thuật, có nhiều tranh vẽ đẽm trong
Giá đinh 45k.

Tiền bìa sách này có trích 40 gúp hội
Dục-Anh.

Ai muốn biết nội-dung và giá trị của sách
hãy đến thư dinh có 0,28 gói mua. Thư
gõ : họ Phô-thông Văn-xã đường Hùng-són
& Gia Định. (Có mục gõ các sách gửi kèm
theo s ch mua)

MỘT NĂM Ở CAO ĐẲNG

(Tiếp theo kỳ trước)

Bởi của Việt-sinh

sửa ra thi làm ông tham cảnh nông, lương tháng chẳng giùi cũng vắn trãm bạc. Vậy mà vợ chưa cưới của anh bị người ta tranh mất. Chỉ vì người tranh đó là sinh viên trường luật, mới học năm thứ nhất. Bà mẹ có con gái kia kiểm lời từ chối anh, viện lẽ rằng bà không có đòn điền, lấy làm gi ông thanh cảnh nông. Vả lại nhà bà vốn giòng

bết, song bao giờ cũng vẫn lấy làm lích rắng minh là sinh viên Cao-dâng đại học đường, vắn tự cao, tự đại rắng khắp cả tam kỷ chỉ có những người giỏi ngang minh và kém minh mà thô ; Đi đầu dầu, tôi bao giờ cũng sẵn lòng cho mọi người biết mình là học trò Cao-dâng và chỉ để họ biết có thể thi xem ra hè gon đổi với cái tên Cao-

Dr. Bach

giỏi quan, thi đỗ cũng phải làm quan hay sẽ làm quan mới được. Cô con gái bà tuy trước đã cùng anh Văn nặng lời thề ước, nhưng không vì mẹ sai lời mà cô buồn, khiến anh Văn mỗi lần nhớ đến người yêu vẫn lấy làm uất ức.

Tôi vẫn biết như thế, nên thường cùng anh em au ủi lòn nhau : «Ở ngoài họ có hiểu đâu cái ích lợi vô cùng của sự học cảnh nông. Ta cứ cày, ta cứ quốc, cứ định luồng trồng khoai, cứ cần chi đến cái danh giá hão huyền...»

Nhưng có một sự lạ : tuy tôi vẫn thẹn minh là học trò trường Cảnh-nông, sau ra chỉ đến ông tham cày là

đẳng vẫn ra ý mặn mà lắm, nếu họ không rõ là cao-dâng gi ; cũng nhiều người họ thường làm rắng cao-dâng chỉ có một, và đã là học trò cao-dâng thi ai cũng như nhau cả, cho nên lắm khi họ áu-yếm chúng tôi một cách lạ, không riêng gì anh em han khác mới được cái han hạnh ấy.

Tôi còn nhớ một buổi chua nghỉ học, tôi đứng chơi ngoài công trường nhìn các cô thiêu nữ qua lại, hông có hai người lính cơ ở đâu di lại, ngơ ngác hồi lâu, đốn gần vải tôi rất cung kính rồi cúi đầu hỏi :

— Bẩm quan, đây có phải là cao-dâng không à ?

Tuyệt hết Bệnh lâu. Giang

Các ngày sau khi khỏi chứng bệnh tinh. Dị độc còn lại. Nước tiểu khi trong khi vàng. Tiêu vào cái cốc trông thấy lão vẫn đục, như dầu sợi ch giây giây như mũi, qui đầu thường uốt dinh, thỉnh thoảng ra đời ti mũi. Hoặc sáng khi ngủ giây. Trước khi tiểu tiện nãy thấy một chất trắng trắng như sữa đặc, ài của độc hoặc làm việc gì quá đà bệnh lại phục phát, mà có người xương thịt thường thấy đau mỏi như thể đều là nọc lâu chưa di tayệt hẳn, dị độc còn lại nên thường phát như vậy. Muốn trừ hết bệnh cần thi là dùng ngay thứ thuốc kiên tĩnh tuyệt lâu (thuốc triệt nọc) giá 1p.50 một hộp. Nhe 2,3 hộp nặng 4,5 hộp là khởi đứt. Vì thuốc ấy đã nhiều người dùng qua, nên đã biết han nghiệm của thuốc kiên tĩnh.

Còn người đang thời kỳ phát bệnh, dị độc ít mội, cường dương t đau, nỗi hạch, ra máu ra mủ ; đó là thời kỳ bệnh đang phát. Như thế dùng ngay thứ thuốc chữa bệnh (Thuốc chữa đang thời kỳ phát) giá 0p.50 một hộp nhẹ 4,5 hộp nặng 6,7 hộp là khởi ngay.

Mà người bệnh phát ra thi thấy hạch sót nỗi hạch qui dầu lở loét minh mày mẩn tịt mệt mỏi xương da thịt thoảng thấy hắt giật giật. Như thế dùng ngay 4,5 thuốc Giang giá 0p.70 1 lít là khởi ngay.

Nhưng thuốc đã kè ra đây đều không công phạt không hại sinh giục Biên đã nhiều người uống khỏi, và đã nhận được nhiều giấy chứng chỉ của các người uống khỏi gửi về cảm ơn. Đáng nhẽ đáng cái giấy chứng chỉ cũng lên các người cùm cao đà các đúc giả biết. Nhưng vì bệnh này là bệnh kín. Vậy xin miễn đăng.

Bình-Hưng 89 Pavillons (phố Mă-Mây) Hanoi
giấy nói 543

Tôi lên giọng :

— Các anh hỏi gi ?

— Bẩm quan chúng con sai lên đón quan tham Vinh về để khao vọng a.

Vừa nói đến đấy, thi anh Vinh ở trong trường ra, trông thấy hai người lính đang cùng tôi nói truyện, anh vội vàng chạy lại vừa xoa tay vừa quát : Đi, đi về ngay ! về thưa với quan rắng tôi mêt khồng về được nhé !

Hai người lính toàn nி thi anh vội gạt đi rồi lững thững trở vào, mặt có vẻ buồn rầu. Tôi hỏi ra mới rõ ràng cha anh làm tri huyện, vì biết anh đương thi ra nên mồ trâu, mồ bò mới hàng huyện đến để ăn mừng ông tham mới. Sai hai người lính lên mời, tưởng chắc rằng anh Vinh thế nào cũng đỗ ; nào có ngờ đâu anh lại trượt, dang buôn mà trông thấy người nhà lên đón, nghĩ đến cả huyện đang nóng ruột đợi chờ mình thì ai chả tức.

Muốn giữ lấy giá trị và muốn gây cảm tình với các cô thiêu nữ, tôi nghiệm rằng học trò cao-dâng cứ chỉ nói bao giờ cũng ra vẻ đứng đắn, người nhởn lầm.

Đi ra ngoài, lúc nào cũng nghiêm nghị, không cười không nói mấy khi lúc nào cũng dăm dăm như theo đuổi một ý tưởng gì cao siêu, người tràn không ai hiểu được. Nếu có gặp một cô con gái, các ông có thường đến thi cũng chỉ thường cho cái nu cười, cái liếc mắt «người nhởn» mà thôi.

Tinh tài hay dừa, hay bông lon, quần áo thường không chải chuốt, nên anh em vẫn khinh là trẻ con, không mấy khi cùng di chơi với nhau. Khi nào tôi khàn khoản mời đi dự tiệc, họ chẳng mới có một vài anh em chiếu cố đến. Nhưng từ khi tôi biết trong câu truyện làm ra dáng chẳng cần ai, biết di hát, biết đánh bài (và nhất là biết thua) thì xem ra anh em đã cho tôi tạm là một người nhởn.

TAN THANH 145 HÀNG BẠC

DÙNG, CHỮA
VÀ BÁN

DÙ ĐÔ
PHỤ TÙNG
XE TAY..
KIẾU MỚI. GIÁNG ĐẸP
GIÁ 0E

Ông Nguyễn-Khắc-Hiếu dạy văn chương

Ông giáo Hiếu - Các ngài muốn hỏi tôi cách làm thơ ru? Khó gì đâu : tiểu nháp thi xuất !

..TỪ NHỎ ĐẾN NHỚN..

Ông Vinh khen ông Quỳnh

Ông Phạm-Quỳnh, một nhà văn-sĩ, được mời vào Huế làm Thượng-thư. Một cái danh dự cho làng báo, một mối hi vọng cho các nhà văn-sĩ.

Tuy vậy, ai cũng biết rồi ông có ngày nay, vì phàm viết văn được, làm quan cũng được, mà làm gì cũng được.

Ông Nguyễn-văn-Vinh cũng hiểu thấu cái cái nghĩa ấy, nên trong báo « Annam mới », ông mừng ông Quỳnh, khen ông Quỳnh (khen vây mà thôi, chứ thật ra ông chỉ khen có ông). Ông lại khéo đùa tim bộ ông Quỳnh xem ông Quỳnh « được gốc » ở ngôi mộ nào mà « phát » chóng đến thế.

Ông Vinh có muốn về cất lại ngôi mộ bà, cái đó cũng tùy ý ông. Ông Quỳnh làm báo, ông cũng làm báo, ông Quỳnh làm được « Thượng-thư không cặp » ông bà lại không làm được « Thượng-thư không cặp ».

Hơn kém nhau chẳng qua ở hòn đất. Hành khách với xe lửa

Sở xe lửa sống về hành khách hàng tư, nên coi họ như con nuông, ăn cắp đến họ một cách lè.

Sợ đường xa, họ buồn, nên nhét ny cho đầy toa, để họ được tha hồ nói truyện cho vui. Họ nồng bức chí đầy cái cửa sổ không lồ là được gió mát... chí phiền một chút là mưa to, gió lớn nước rì vào đầy toa, người ướt như chuột lột, nhưng ở nước ta đã mấy khi mưa gió, chịu khó một lúc cũng được.

Nhưng khi mưa phun gió bắc, giờ có lạnh thật, hành khách có rét muốt toát, xong đã được ngồi xem phong cảnh, được hấp thụ lấy bụi than theo khói lửa mà đưa lại... mà cái mùi khói tàu, tuy có nhiều người ngồi phải rúc đầu, sờ mũi, nhưng cũng có nhiều người ngồi quen thành nghiện. Sở xe lửa nghĩ cũng đã là chả đáo lầm.

Có khi hành khách đã dông, còn sợ bà nói chuyện chưa đủ vui, nên ta thường thấy xác lên toa năm sáu con lợn, tiếng kêu dã êm tai, mùi ngửi lại có một hương vị lạ.

Cựu sinh viên trường Cao-dâng Đông-duong mừng nhà văn-sĩ Phạm-Quỳnh

Tối hôm chủ nhật vừa rồi, ai đi qua Bờ Hồ cũng khen cái vẻ lộng lẫy uy nghi của nhà hội Khai-Trí-Tiến-Đức, đèn được sáng choang, ô-tô đậu dày đặc, hai cái đèn lồng treo trước cửa, náo cờ, náo quạt, náo lọng.

Đây là tiệc của mấy ông học-sinh viê, cũ trường Cao-học cũ đặt ra để tiễn chân ông thầy già các ông về nguồn gốc tiếng Việt-Nam.

Nửa là tiễn ông, nửa là mừng ông. Trong đám áo gấm, áo đoạn, lại thấy... cặp môi son của cụ Bàng Kỷ.

Đến khi chén rượu đã tàn, cảm tình các ngài lai láng như hột rượu sâm-

banh, ông Hải, tri-huyện Hoàn-long, nở một nụ cười đẹp như nụ cười tản lang, dù áo đứng giật, cất giọng run run đọc một bài diễn-văn như còn ở trường Cao-Học, ông đọc một bài về Kinh-Thi, Kinh-Thư...

Ông Quỳnh, mặt đỏ hồng, ví rượu hay ví cảm, không rõ, đáp lại, khiêm-tốn nói rằng công trình ông già xưa cốt là để gợi hứng các ngài học trò về quốc-văn, nay các ngài nhớ đến ông, ông cũng không quên cái tình tinh của các ngài.

Lúc đó, các ngài đều như quên bẵng mất mấy cô đào tay cầm chén rượu, mắt liếc giao cau... cho mãi đến khi tiệc tan, khách về, các ngài mới chợt nhớ ra các ngài không phải là không biết thường thức cái đẹp nó man mác chung quanh mình.

bản ngang..

Ai cũng biết [người] mình rực rỡ tiến chậm nhất hoàn-cầu. Có người khói hải bão lui táy đến Sénégalais tiến còn nhanh hơn. Nhanh hơn vì họ không có lịch sử. Còn mình dưa vào vân minh Tàu, khói khứ giữ lấy, óm lấp, không nỡ rời, vì vậy hè thấp, cái gì nó phải mất đi thì khé sát mươi... than thở vana minh Đông-Á trời thu, luân-thường đảo ngược.

Có lẽ cái đời ngày xưa là cái đời nhân nhã, sung-sướng, cái ván minh ngày trước là cái ván minh tối cao thượng... nhưng mà dẫu sao đi nữa, nó đã mất đi tất không trở lại. Nên líu con đường mới là hơn. Thượng hảo, tiếc huyền thực vô lich. Không những riêng mình nhớ tiếc, lại muốn cho bọn hậu sinh cũng nhớ tiếc như mình. Đã không nâng đỡ, dù dắt cho họ, để họ hăng hái tiến lên, lại còn muốn kéo họ lại để họ cùng mình than thở cho có bạn. Thành thử trong hai mươi năm nay sinh ra cuộc « giằng co » hiện giờ chưa kết liễu.

Không cần phải quay cờ lại rồi sut sút khóc mây nhau, thương tiếc cảnh dời cũ, không thèm đề ý đến những cái hiện tượng sáu sa trước mắt.

Cố nhất là phải biết rõ hiện tượng để liệu được tương lai. Hiện nay trong xã - hội còn nhiều điều ta chưa lấp lấp làm thỏa mãn, ta phải mưu cách hoán cải, ta phải tiến.

tuly

Chim khôn đậu nón nhà quan

Quan Hán(viễn thị) - Quái con cò mình vừa bay qua đây đã biến đâu mất!

Nên chú ý

Ký sau sẽ ra một số đặc biệt
Về các ông nghị

KHÉO TÌM NGƯỜI

Một nhà kĩ-nghệ, hàng ẽ, cầu một người đại-lý giỏi giang, cẩn mẫn, dè dặt hàng đi bán các tỉnh, bèn dăng bão để tìm người.

Hôm sau ngồi buồng giấy đợi.

Người gõ cửa.

— Cứ vào.

Một chàng trai-tuổi, ăn mặc chừng nhạt, tay cầm mũ, giáng bộ nhút nhát, mặt rê, mặt đỏ như cỏ dâu mới về nhà thông, áp a, ấp úng, nói: thưa ngài xin lỗi ngài, tôi có đọc bài ngài dăng báo...

Nhà kĩ-nghệ, vội trả lời:

— Thầy bằng lòng vậy nhé, tôi đã nhận người làm rồi.

— Xin lỗi ngài, độ mười mươi lăm hôm nữa tôi lại xin lại, họa may có được chăng?

Xuất một buổi sáng có đến hai chục người đến xin việc như vậy, mỗi lần ông chủ cũng trả lời một cách lè phép mà quả quyết: « tôi rất lấy làm tiếc, dã có người làm rồi ».

Nhà kĩ-nghệ sắp sửa đi về thì lại có người gõ cửa rồi một chặng ra giáng lanh lợi, nhanh nhau lại gần bàn giấy:

— Thưa ngài, tôi đến thưa truyện với ngài về việc ngài dăng bài tìm người đại-lý.

Ông chủ vẫn diêm nhiên trả lời một câu lạnh lẽo:

— Vô ích, có người làm rồi.

Không như mấy anh bạn này, anh chàng này cứ gan li, không ra giáng thất vọng, vẫn tươi cười đáp rằng:

— Nếu thế thì tôi vô duyên thất, nhưng tôi cũng xin ngài để một phái đồng hồ, xem qua những giấy chứng chỉ của tôi đây, thời mới rõ tôi là một người dược việc.

Vừa nói vừa rút giấy má trong ví ra để trước mặt nhà kĩ-nghệ.

— Thị tôi đã bao với thầy rằng chân áy đã có người làm rồi, mà hiện trong hàng tôi không cần ai làm nữa.

Mấy lời gạt phắt ấy không dù làm nản lòng anh xin việc dồn bò.

(Xem cột tư)

Kinh tế khủng khoảng phú

Ghé thay nạn kinh tế!

Ghé thay nạn kinh tế!

Nguyên bối từ đâu?

Hai sao đến thế!

Trong vạn quốc từ nhỏ đến to,

Khắp muôn dân cả lớn lẫn bé.

Cũng bẩn khoán vì tài chính lung-lay,

Đều nhăn-nhó bởi bán buôn tặc-bé.

Lâm ăn lùng cảng, dưới con dân khôn

nỗi xoay xu,

Xuất nhập hụt hao, trên nhà nước khó

đường thu thuế.

Hạng quan lại đang ăn tiệc rộng rãi,

cũng cần răng vắng lệnh sul trọng.

Bọn sinh viên vừa thi đồ vịnh vang,

dành bẩm bang đóng vai vở nghệ.

Sĩ đã buồn tẻ,

Nông cảng q ẩn tệ!

Mừng năm hòa cốc phong dăng,

Rải gấp lác không thương định lí.

Tiền hòm rỗng tuếch, lắc chí mà nộp,

Thuế nộp sưu.

Thóc vụa chúa chan, lo đè dắt mọc

mầm, mọc đe.

Bồi nông phu tiền thiếu gạo thừa,

Nên thương mại khách thưa, hàng ẽ.

Buôn thua, bán lỗ, hiệu nhô lo vỡ nơ

đúng đúng.

Mượn quật, vay lường, kè hòn thiết

kiên nhau chí chóe.

Nhà kĩ nghệ hóng không chói chầy,

dám bối nhân công.

Bọn thợ thuyền việc ít nằm mèo, khó

tim sinh kế

Việc tuy không săn, miệng vẫn phải ăn,

Gạo chẳng ai cho, hâm không nhẽ trẻ.

Túng phài tinh liêu,

Đói đâm è trẻ.

Này nôi trộm cướp, khó giữ cho yên

Võ lồ án mây, cứu sao cho suè.

Kinh-lẽ khùng, ái-linh cũng khùng,

lo è chàng Phụ-nữ chồng mòng gạo.

Sự nghiệp suông, loan phụng phải
suông, hoan lấp vợ, nam nhi quang mai..
kết

Cả đến sớm hoa đưa, liêu đón, vừ
độ nào anh yến són sao,

Cũng trải phen phách mốc, dàn meo,
nay đã thấy làng chơi vắng vẻ.

Nghĩ cung lo thay
Nguy khôn xiết kè.

Mới trong ít độ, từ dân đà tần tới rật
lùi.

Cứ thè néo lâu, nhân loại sẽ vẫn minh
tắc-ti.

Chết hưng kinh tế, hỏi ai nào đại
thánh ra tay.

Cứu vân tiền đồ, còn đợi có phúc tinh
giảng thế.

TÚ MÙ

Hồi khách chán đời

Nghe nói anh xưa linh chán đời,
Bồng-lai suýt nőa định qua chơi.
Bây giờ mỗi tháng lương trăm bạc :
Uớm hỏi anh còn chán nỗi thôi ?

Hết chán đời

Từ vốn khi xưa linh chán đời,
Từ khi có việc dù ăn chơi,
Mỗi hay đời vẫn chưa nén chán.
Hiền-triết đời nay chỉ thè thôi.

◆

Nghèo

Van lối chẳng bằng nghèo !
Không tiền, cục dù điếu :
Họ hóng néo kè doái,
Bé bạn cóc ai theo.
Trò truyện nghè buồn rát :
Tinh duyên cũng nhạt phèo.
Xưa nay thằng áo rách.
Đến chó cũng không yêu !

TÚ MÙ

Khéo tìm người

(Tiếp theo cột nhất)

— Dành vậy, nhưng ngài cũng xem qua :
bây giờ ngài không cần người, nhưng
biết đâu một ngày kia ngài chẳng cần
dến một tay thao việc, chịu khó, khéo
nói. Bấy giờ ngài sẽ ăn-bàn rằng dã từ
chối một người rất cần thận mà chẳng
xem qua giấy má...

Ông chủ cứ từ chối, người xin việc
cứ lối kề Bưởi quốc vào, một hồi lâu,
ông chủ đồi giọng lãnh đậm ra giọng
dậm-dá bảo rằng :

Thôi được, sẵn lòng dùng thay, tờ
giao kèo dày, thay ký đi.

Tờ giao kèo ký song, anh chàng kia
vào làm luôn, nhưng vẫn không biếu
ý ông chủ, không thè nhận hỏi :

— Thế lại làm sao lúc trước ngài cứ
nhắc đi nhắc lại với tôi rằng dã có
người làm rồi ?

Ông chủ cà cười: « nếu không làm
như thế, thời sao tôi biết được thay có
tính nhẫn nại. Thay xin việc mà chịu
khó khăn khoản như thế thì chắc khi
bản hàng thay có thể nài khách, bắn
chay hàng cho tôi được. Chính tôi chỉ
cần một người như thay... Trước khi
thay đến dã có hơn hai chục người, tôi
tìm từ chối đã sắp mìn ra, những người
ấy tôi xé khống dù gìn dì bản hàng ».

Truyện kể trên đây là truyện cổ thật,
sảy ra tại thành Bâ-linh nước Đức.
Đang lúc kinh tế lung lay, người khôn
của khố, kiển công tìm việc rất khó
khăn, bối chưng mặt it ruồi nhiều. Câu
truyện đó là nghĩ ngợi, cũng có thể học
được cái hay.

H. Thiệu-Cần

Sau trận bão...

Hơn vạn anh em miền nam
Trung-kỳ phải chịu cái cảnh
đói khô khòng nhà, khòng gạo

Ta nở náo khô khòng cứu giúp
anh em trong một nước ?

Xin kịp gửi tiền về bằn bờ
Ai quyên một số tiền 50p,
Phong-Hoa sẽ biếu một nắm
báo

Bà Nghị — Kia bà hàn dì đâu đây? cháu làm sao mà mặt mũi sưng ênhê?

Bà Hân — Ấy cháu đau rát, tôi định đến bác Đốc hỏi xem nên mang cháu đi chữa đâu?

Bà Nghị — May quá, thằng cháu này trước cũng đau, mom miệng sưng to bằng hai tay mà tôi chỉ đem chui lại nhà Giồng răng Trần-quang-Minh chữa vài lần là khỏi

Bà Hân — Ấy tôi quên bằng dì đây, bác Đốc chán trước cũng giồng răng vắng ở đó, vào khen công việc cần thận và có vẻ mỹ-thuật

nhà Nghị — Kia kia, ngay trước mặt, bác cứ trồng biển đè « Nhà giồng răng » TRẦN-QUANG-MINH số nhà 199 phố Hàng Bông lờ là phả

Đi nhà riêm
PHẠM
TÁ
Paris
Ua đẹp.. Ua rẽ

..VƯ CAO ĐẾN THẤP..

Phong rao mới

Cụ phản đã ngồi sáu mươi
Còn chưa hưu tri nghĩ ngợi tuổi già.
Tóc râu mầu tuyết đã phai,
Tay cầm cán bút xem ra nặng nề.

Cu nên cáo lão xin về,
Tâm thán cho được hòa thuận thanh nhàn.
Rượu uống say til cung thang,
Nằm giải thuốc phiện kéo trán cung máy.
Sớm mai ngủ đến nửa ngày,
Núi non sang sửa cảnh cây vun trồng.
Tôi giu chắc mãi long dong.
Về trưa đến sớm cho công sống lung.

TÚ MỸ

Ông Tú Khiêm và Huế

Các báo đăng tin ông Tú Khiêm và Huế, ngày ngày đến chúc ở cửa viện Cơ-mật, xin đức Kim-Thượng ra ân cho ông được đặc tú tiển-sĩ. Chậm quá, ông Tú!

Bây giờ bết tháng tám đã lâu rồi.

Ông Tú soạn kịch

Ông Khiêm dỗ Tú tài khoa tú. Khoa này ông Nguyễn-khắc-Hiếu trượt rồi ông chán đường công danh, ghét vòng cung lợa, về nhà soạn kịch... kịch của ông thường diễn ở rạp hát Quảng-Lạc, có giá trị lắm. Nghĩa là ông bảo là có giá trị, vì mỗi lần đem ra diễn, rạp hát Lạng Yên, con ruồi bay cũng nghe thấy: nhìn lại thấy người di xem đều ngửi kỵ.

Ông dỗ tiển-sĩ

Ông nêu cái tài soạn kịch ấy, xin cho ông dỗ tiển-sĩ. Ông bảo tén-sĩ đã có mấy người soạn được kịch, đúng lý lâm. Cũng như anh họ người bảo tiển-sĩ dã ai vác được nồi cải bùa đánh, nên cho anh ấy dỗ tiển-sĩ. Cũng đúng lý lâm.

Và ông soạn kịch, ông Nguyễn-văn-Nghi cũng soạn kịch. Nếu cho ông dỗ tiển-sĩ, ông Nghi có lẽ dâng dỗ trang. Hay ông rủ ông ấy và Huế cùng một lúc, thưa thi giờ, ông nên rủ cả ông Nguyễn-khắc-Hiếu, vì tài ông này cũng dâng dỗ Tú-tài (ông Hiếu trước là người soạn vở tuồng cho rạp hát Thành-Y)

Ông Nguyễn tiển-Lãng khen ông Tân-Bà

— Trong báo « Annam mới », kỳ vừa rồi, có một bài tán dương ông Tân-Bà Nguyễn-khắc-Hiếu, mới ngồi

giáy học ở trường Hồng-Bàng.

Ông Tân-Bà vì thế lòng yêu quốc vẫn lên hơn bốn mươi nhiệt độ một tháng, nên ông muốn đem tài giày cho học trò trường ấy biết khối tình con, tình lớn, giác mộng lớn, mộng con, biết ngâm thơ, biết uống rượu... cũng vì tấm lòng yêu quốc văn ấy, ông lại mở một lớp giày học quốc văn ban đêm cho những người còn yêu đến văn thơ mờ mộng. Vậy ai là tình thân không quen biết của ông... xin cứ chiền chiền... lại nhớ đến... cho ông hết nhỡ mong.

Đọc bài tán dương ấy, xem cái điệu văn bóng bẩy như như mặt hồ Gươm lúc hoa xoan tây dựng, ai cũng đỡ rằng ông Nguyễn-liễn-Lãng viết.

Ông Lãng vẫn cùng ông Tân-Bà

nghiêng bần rốc chết, lại vẫn nhờ ông Tân-Bà gột rửa cầu thơ, khen ông

Tân-Bà là phái lâm. Mà ông vì ông Tân-Bà sau này có vào Huế, xin đừng quên công ông Lãng, cho ông theo gót làm chức thư ký riêng. Nay bây giờ, ông Tân-Bà nên thưởng cho ông Lãng cốc rượu lớn.

◆

Ông Hif-Dinhf (Híp-Phò-Đinh-Phò) càng làm già...

Gioi thiệu những bài bài-dâm của ông Hif-Dinhf Nguyễn-văn-Tôi, với độc giả, Phong-hó đã chịu công nhận rằng ông Hif-Dinhf pha trò rái có duyên và bài-dâm của ông chỉ buồn cười vì nó không có cái gì buồn cười cả...

Từ đó, ông Hif-Dinhf, ý chàng muốn trêu tức Phong-hó, lại càng làm già, bài-dâm của ông lại thấy nobet hơn trước.

Mà thực thế! Khi trước đọc xong một bài bài-dâm của ông, mượn người

cù vào nách, còn phải cười.

Bây giờ, đọc xong, cù vào nách cù mãi cũng không sao cười được...

Vậy có mấy lời khuyên ông Hif-Dinhf, nếu có tài về môn dịch, môn là thi cử dịch, cư là tài gì mà ép thảo làm bài đậm mãi, vừa phiền cho ông, vừa phiền cho người đọc...

Chị em có lẽ phải bỏ nhời thi

Theo đạo nghị định ra ngày 31-10-30, định lại lương các viên chức long sự bắn xé, thi lương các ông tham mồi bồ, chỉ được có 600p00 một năm, nghĩa là 50p00 một tháng. Song những viên chức hiện đương làm việc thi được đặc-ân giữ trật-lý và lương bồng theo như cũ. Thành ra ông tham mồi lương có phần kém ông tham. Đò cù baq giờ cũng quí

Ai-tinh của chị em kén chồng xưa nay vẫn do bảng số. Khi xva chúa có ông Tham thi ông Phán là đất vợ nhất. Từ khi Cao-dâng ra đời, chị em rẽ rùng ông Phán và lầm cõi dã phát lời thi:

« Phi Cao-dâng bất thành phu-phu »

Bây giờ tình thê dìi bay, có lẽ chị em lại phải dìi lời thi?

Phi « phán cõi » bất thành phu-phu.

Ông Ng.-Mạnh-Tường tính nhầm Ông Nguyễn-mạnh-Tường lúc bước chân sang Pháp đã tính nhầm trong năm năm nữa, khi nào về sẽ có trường Đại-học văn-chương, vì vậy nên ngoài bằng Tiển-sĩ luật khoa, ông có đậu bằng Tiển-sĩ văn-chương.

Khi về mới biết mình tính sai.

Không có trường văn, không có trường võ, chỉ có trường luật, ông chưa đến hạn tuổi lại đeo thêm kính-lê khùng-hoảng. Vì vậy nên độ mươi hôm nữa « nhân tài » lại cấp hai bằng quay trở lại nước Pháp.

Phen này ông dì độ hai, ba năm, một là cho dù bạn 25 tuổi, hai là thi lấy bằng giáo-su chuyên môn trường Đại-học luật. (...)agrégation de droit!

Ông tính sau này sẽ giày ở trường Đại-học luật Đông-dương. Nếu dỗ, ông lại về lần nữa.

Nếu lần này lại tình sai thi « nhân tài » lại cấp ba bằng quay trở lại nước Pháp lần thứ hai.

Rồi « nhân tài » lại về... rồi có lẽ « nhân tài » lại đi,

THUỐC LẬU HỒNG - KHÊ

Là một món thuốc ngoại khoa già truyền ngoại trâm năm, lại nhờ được sự kính nể của chúng tôi trong mười năm nay, đặt phòng riêng truyền món chữa về bệnh lâm và bệnh giang-mai nên phát minh ra được nhiều vị thuốc rất hay chế luyện thêm vào thành một phương thuốc rất hoàn toàn chỉ uống trong bồn tiêng đồng hồ là hiển hiện ngày không bắt đì ánh giắt không vật vã nhoc mệt không hại sinh dục, đào bô có cảm sống uống được. Bệnh mới phải ra mủ, ra máu buốt tức, hoặc bệnh đã lâu chưa kháng rất đọc mỗi khi uống rượu thức thức, trong người nóng nảy lại thấy có mủ và xem trong nước tiểu có vẩn, uống thuốc này đều khỏi. « nọc Thabo » đã mau khỏi, lại không công phai, nên được sún em chị em đồng bào... dùng mỗi ngày thêm đông, cả người Tây sao lầu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rất nọc, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng-Khê. Giá 6p00 một ống bệnh giang-mai tim-lá phải hạch lèo soái nóng rất lòi loét quay đầu đau xương rất thịt rực dầu sôi mè day, ra mè già hoa khép, phá lò khép người, cà-dinh thiên pháo sắp nguy đến tính mệnh cà uống một ống thuốc, là cái tử hối sinh trong 24 tiếng đồng hồ không phải kiêng nước không bốc lèn ràng uống thuốc di làm việc như thường không hại sinh dục. Cũng 6p00 một ống. Xin mời quý bộ lại hoặc có thể vò lập tức có thuốc gởi đến tận nơi mua từ 6 đồng trả mè không phải chịu tiền cước.

Hồng khê được - phòng

83 — Route de Hué (cách chợ Hòn Hanoi Téléphone 755

Hai cuon sach moi in

1. -- NAM - KU BÍ - MẬT CHI - NAM

Nói về việc vệ sinh bón-nhân của trai, gái. Có hình vẽ các cơ quan sinh-dục và các bài thuốc để chữa các bệnh: Lậu, Dương-mai, bồ-thận, điệu-kinh, bạch-dái, az-thai, dương-thai, cầm-tỵ v.v.

Ai muốn cho ái-linh của vợ chồng được hòa-bảo, nói giang đồng-dúc, thân-thê khôn-nhãnh, nên mua ngay sách này. Giá 3.30 & xin thêm cuốn op-đo (Linh-hoa giao-nghen là op-đo) thơ và mandat dẽ: « Nhật-Nam Thư-quán Hanoi ».

2. -- Thương-mại kế-toán chí-nam

Sách này làm số sách nhà buôn, hội buôn, kinh-nganh, nhà làm ruộng, báo chí v.v.

Thương-Mại kế-toán chí-nam là một cuốn sách do ông Lê-vũ-Thái tốt nghiệp trường Cao-đẳng Thương-mại, tham-tả Hòa-xa công-ti soạn ra bằng chữ quốc-ngữ rất công-phu, đề chỉ dẫn một cách rõ-ràng, dễ-hiểu các số sách nhà doanh-nghiệp phải vào số, công việc trực số cuối năm, cách inh lỗ lãi và thuc-hanh theo phuong-phap giàn-liên. Lối quôc-er-gữ viết tắt. Cách lập đánh máy có lá cờ bản-đồ, các thứ máy chửi để người không có máy lập đánh cũng được, v.v. Dù nhà buôn, hội buôn, nhà chế-tao kinh-nganh, làm ruộng, các nhà làm báo, chủ cửa hàng hợp-cá... Trong sách lại có thêm nhiều mục rất có ích như Cách viết lỗ lão từ trong việc thương-gia biên-tho, làm văn-tự giao-hèo... Cách giao-hiệp với nhà hàng, nhà buôn-diện, các nhà chuyên-môn vận-tài. Cách học tính nhanh truy-dong...

Thật là quyển sách Kế-toán dày dỗ và rất hợp thời. Cái thời-lai canh-tranh kinh-liket về kinh-te và tiền-tài. Sách đã in rồi. Giá 1p50. Mua buôn mua lão và mandat dẽ cho nhà xuất-bản như vậy: Nhật-Nam Thư-quán Dược-phòng 26 Hàng-Bông Hanoi — Bắc-kỳ gửi cả mandat trước thi 1ap86 cát. Gửi Linh-hoa Giao-nghen thời là 2p95. Mua ngay kéo-hết.

Sang nhà mới, bán hạ giá

Hiệu Tự Minh bán các thức dùng vè điện, đã dọn sang nhà mới số 18 phố Hàng Quat trước cửa Cinéma Tonkinois

THƯƠNG KHÁNH Y-QUÁN

Grande pharmacie sino-Annamite

Những thuốc già-truyền đã nổi tiếng trong 70 năm nay

Thuốc tây. — Dùng thuốc này mà tay, không phải kiêng cõm, uống vào không đau bụng, người không nhoc-mệt, ai dùng qua rồi cũng chẳng nhân như thế. Giá bán nhất định 5 xu một liều, mua buôn linh giá riêng.

Thuốc đau-mắt. — Thuốc này là một phương thuốc già-truyền có dã ба đồi nay, dù đau răng nhẹ, hoặc mảng mông lèu rرم, dùng thuốc này chỉ trong giây phút, tra vào mắt thấy quang ngay, người lớn bé con đều dùng được cả. Giá bán nhất định một hào một lò, mua buôn linh giá riêng. Nước hoa nguyên chất. — rất thơm, bền cực rẻ. Giá 2 hào một lò.

Thuốc ho. — Dù ho lâu, mới ho, ho gió, ho đậm ra như rãi gà, ho ra huyết, ngày ho iêm ho, người ho ngày ngay sốt nóng, người lớn hay trẻ con mắc phải xin đến ngay THƯƠNG - KHÁNH Y - QUÁN 172 phố Hué, Hanoi

Thương-Khánh Y-quán 172 Route Hué, Hanoi

Rõ lâm.

— Thế sao tôi hỏi đến tam nhãm lướt mà anh vẫn không trả lời tôi?

— Kia, tôi đã gật rồi cơ mà.

Cậu giang diệu lo lắng: — Này minh! Mẹ? — Giùi cậu?

Cậu. — Ông Thăn-cốc-lử ở hàng Bông vừa đoán cho tôi rằng nếu không vợ bai thi vợ cả chết nãt, số như vậy.

— Anh muốn nghe cái lương, tôi ca?

— Muốn lâm, song cẩn: anh khóc.

— Vậy tôi ngâm thơ Lý-bach nobe?

— Tôi cũng muốn lâm, song cảm anh rên...

(HNib)

Văn-si, họa-si

Tôi muốn chọn một nghề, anh bảo tôi nên làm văn hay vẽ?

— Anh vẽ thì hơn.

— Thế ra anh xem tôi vẽ rồi à?

— Không, tôi mới được đọc văn của anh.

Đề dang hon

Thi tốt nghiệp, ông giáo châm thi hỏi một câu học trò về địa-đư.

— Anh muốn tìm phương hướng thi phải làm thế nào?

Học trò đáp nhanh nhẹn:

Bẩm con giang hai tay, tay phải v.v
phía mặt giờ mọc là phương-dông, tay trái là phương-dông, tay trái là phương-tây, trước mặt là phương-bắc mà sau lưng là nam.

— Thế già nói:

Được lắm nhưng ví dụ anh đến một nơi lạ mày u-ám không có mặt giờ, không có trăng sao không có gió thi anh làm thế nào?

— Học trò đừng yên không đáp được thầy giáo nói:

— Khó gianh hỏi một người dân ở đó. Một ông dăng báo quảng cáo mâu huốc chữa thuốc phiện:

Thuốc này uống vào, mười người chửa được mười, chủ nhân đã kinh nghiệm hai mươi năm nay.

Bà vợ giờ bão ra xem thấy chồng đang quảng cáo như vậy, vội hỏi:

Cậu có thuốc chữa thuốc phiện rất hay sao hai mươi năm nay nay vẫn hút.

— Chồng đáp: ấy tôi hút để chữa.

Vợ: chừa mà lại cứ bút hoai?

Cuồng: phải, chính đó tôi bút để lấy sái, làm thuốc chửa cho thiên bà.

CUỘC ĐIỀM... BÁO

báo của phái mặc yếm toàn những tay có râu (hay sắp có râu) viết cả. Không biết có ý hay chịu ảnh hưởng nên vẫn lòng-thông, dài-dòng, lười thút-tút, suýt mướt như bêt vẫn dàn bà.

Trong lúc bạn đàn ông viết báo cho chị em, thì chị em hoặc chui đầu trong sổ bểp, hoặc dương gào-chồng.

Thực-Nghiệp-Dân-Báo bây giờ, thực-mất nghiệp rồi.

Ngày trước dăng những 36 cái trò lục về sự tiến hóa của dân Việt-Nam đến ngày nay ý bẩn-lịm được cái trò lục thứ 37 nên mới mất nghiệp.

Phong-Hoa đổi mới ít lâu, cũng thay Thực-Nghiệp có một mục mới nhanh dẽ.

« Đầu là chân lý »

Ngày trước dì tìm 36 cái trò lục, dã tai bại thê, nay lại dì tìm chân lý!

Muốn biết chân lý về cái mục « đầu là chân lý » ấy, có khó gì đâu, cứ đến bối Phong-Hoa.

Phong-Hoa có cái chân lý trước Thực-Nghiệp dã lâu rồi.

Xem mục « đầu là chân lý » mới biết ông « Nhật-giao-Cao » lầm em bé, náo: mũi giao nhộn, mũi ghim, mũi gai-mũi tên, ngõi hót sắt.

Văn-học tạp-chí bay nhất có tiều, thuyết « Hoa-Lư kết nghĩa » của ông cử Trạc. Truyền ấy đại khái như thế này:

Đinh-bô-Linh — ông đi đâu đấy?

Người quen. — Tôi đi chơi đây.

Đinh-bô-Linh — ông đi chơi đấy à?

Người quen. — Vâng, tôi đi chơi đây.

Thê là bết truyền.

Nhưng truyện chưa dãng hết, nên ông Đinh-bô-Linh và người quen ông Đinh-bô-Linh vẫn còn đương nói truyện ở trong Văn-Học.

Còn báo Nông-Công-Thương? Nông-it-tien, công-bận việc, thương-lo kinh-te khung-hoảng, sĩ không đọc tới... thành-thứ chỉ có những ông trong tòa báo chịu khó đọc báo mình vậy. Rồi chính các ông trong tòa báo đọc mãi cũng đâm chán nỗi. Chỉ riêng một mình Nhât-Linh này còn đọc báo đó, vì có chịu khó đọc mới biết rằng báo đó là không đọc được.

Ở trong Trung-Kỳ, báo Tiếng-Dân một mình lên tiếng, nhưng chỉ là tiếng cụ Huýnh-thúc-Khang, ít người nghe hiểu, vì cụ dùng nhiều chữ nho quá.

NHẤT-LINH

Xin chú ý!... Xin chú ý!

Hoàng hậu bảo sản cao

Thuốc cao này chủ phòng bị cho dân bà sau khi mới đẻ khởi sinh các chứng nguy-hiem, vì nó khử-cửu huyết rất thần-hiệu, và cũng ngay các khí phong hàn thủ thấp không cảm nhiễm được, người nào có những chứng cầu chi-án cay uống đầy, xông hơi chi-cả, mà cũng đỡ da-thần-thit, phần dân bà sau khi sinh sản nồng-cay Bảo-Sản này cù-bà chánh Ngự-Y Mai-xuân-Lan làm cho Hoàng-Hậu nồng, mà ông Đặng-Nghi chủ nhà thuốc Vệ-sanh-Đường đã làm dồn-thay hiệu nghiệm. Cách dùng chỉ rã trong tea. Giá mỗi chai 2p00.

CÓ BẢN TẠI: MINH GIANG THU QUÁN DƯỢC PHÒNG

LÊ TẤT GIANG chủ nhơn

Phan-Thiết. — 2, Rue Bông-Khánh (ANNAM)

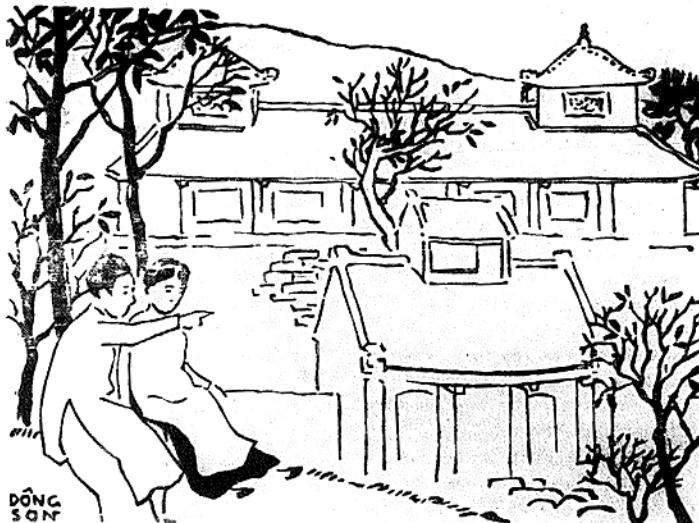
Chuyện Phong-Hoa

Làng-Man!

của TRẦN KHÁI HƯNG

Mấy tòa nhà phủ kia đương yên giấc
ngủ trưa ở dưới ánh nắng gay gắt mùa
bè. Gió im phảng phắc. Da trời mầu
biếc, vài đám mây trắng lơ tho. Trước
công đường, cây soan tay hoa cỏ ối
trồng lụm mầu sôl gốc đặt trên cái dài
xanh. Trong làn không-khi yên tĩnh,
chỉ vang vẳng xa nghe trên con đường
thiên lý tiếng cát kít của xe chở
lợn.

Bóng trong nhà học, giáp phía sau
công đường có tiềng huyên náo. Người
nhà chạy lên chạy xuống lắp nập ồn ào-

DONG SON

Rồi có kẻ gọi :

— Thầy đồ! mời thầy xuống ngay
nhà tu, bà lớn cho tim.

Một người vào khoảng ngoài bốn
mươi, ba chòm đầu lơ tho ở cầm và
hai bên mép, bắp tấp nhảy xuống sân,
vừa quấn vội vàng tấm khăn nhiều tần-
giang lén dẫu, vừa hỏi:

— Bà lớn gọi có việc gì thế cậu?

— Thưa thầy, con không biết, bà lớn
như giận lắm.

Theo sau chủ linh, thầy đồ rón rén
bước vào trong tư thất. Trên sập gỗ
ké sát tủ chè, quan phủ vừa thức giấc,
ngồi lý tay vào chiếc gối xép, trông có
vẻ bình-tĩnh... nghĩ ngợi. Đôi điện, bà
phủ đương xá sái vào mặt một người
con gái, dừng tra ngay bên cạnh.

Người con gái ấy, đầu bù tóc rối, như
vừa bị đòn, đứng khóc lutton mướt, tinh
thoảng lại kéo cái vạt con chiếc áo trắng
lên lau nước mắt.

Thầy đồ trông thoáng qua, biết ngay
là cô Liêm, con gái trưởng quan phủ.
Vừa loay hoay thì bà phủ như không
dè ý đến, héto.

— Giời ơi! thê mà ông còn bệnh con
gái ông! nhà tôi là nhà gia-giáo, không
có con vò p'úc thế. Thời mày seo dâu
hi seo, từ nay lao thê rắng không có
dứa con ngủ với giài ấv nữa.

Thầy đồ giật nẩy mình. Chết chưa!
cô học trò giỏi nhất, ngoan-ngoan nhất
của thầy! Đau lại có thể, chắc có chuyện
oan ức chi đây. Thầy run lầy lội tới
gần sập, se sẽ nói:

— Bẩm bà lớn bớt giận, cô Liên đâu
có thể.

Bà phủ quay lại:

— À thầy đồ, mời thầy ngồi chơi.
Vừa nói vừa gio tay trả cái ghế. Bà
đưa mắt ra ý bảo con vào trong buồng
ung dung gọi linh:

— Có dira nào đấy không? Pha nước
ông đồ soi mày.

Thầy đồ ngồi xuống ghế, có dáng sợ
hở:

— Bẩm bà lớn cho gọi chúng tôi.

— Phải, nhưng mời ông hãy soi nước
đá.

Lúc đó quan phủ đã rửa mặt xong,
dứng dậy lẳng lặng ra công đường, như
nếu mặt thầy đồ là bạn học khi xưa

không muốn ngồi chứng kiến câu
chuyện không hay cho thầy. Bà phủ
cũng không giữ lại, ôn tồn bảo thầy đó:

— Tôi xem ra độ này thầy không
được khỏe. Cần phải làn đường, mà
các cháu thì tôi cho học chữ Tây cả
vậy tôi cho mời thầy đến linh nốt tiền

thôi cậu ạ. Nóng thì nóng, rét thì rét
miễn là hai chúng mình được ở riêng
một thế giới. Ở làng cậu, đất có rẽ
không?

— Bên này dời thì chì hai, ba chục
mét mảnh.

— Lẽ thà à? Nếu vậy, mai cậu giạm
mua ngay lấy vài mẫu nhé.

Văn-châu không trả lời, thở dài.

— Sao cậu cứ buồn thế? Em giận đấy!

— Thực vậy, tôi buồn lắm, cô ạ. Buồn
cho tôi một phần thì buồn cho cô mươi
phần.

Tôi yêu cậu, cậu yêu tôi, chúng mình
còn thiếu gì nữa mà phải buồn.

— Nhưng nào ở đời chỉ có Ái-tinh?

— Em thì em cho là ở đời chỉ có Ái-tinh
mà thôi. Ngoài ra là giả giỗi hết.

— Ấy chì vì tôi cũng mê muội, mất trí
xét-doán, nên mới cùng cô phạm vào
tội này. Cô phải biết nước ta đã hơn
ngàn năm theo Khổng-giáo, lấy ngũ
luân, ngũ thường làm trọng.

Cô liên gắt:

— Thời tôi xin cậu đừng đạo đức nữa.
Riêng sao, đối với gia đình, đối với luân-lý
ta cũng là người có tội. Vậy thi nhá
lại làm gì cho thêm đau lòng. Chúng
ta chỉ nên quên cái đời dĩ-vãng, mà
sống theo như ý sở nguyện của chúng
tại Hạnh-phúc của chúng ta ở kia-kia.

Chuông chùa thông thả buông
tiếng như buồn rầu trả lời lại
cái thuyết-lý lăng-mạn của cô Liên.
Về phía Tây, sau trái dời cao ngất,
anh thái-dương dỗ rực một góc trời.
Trong buổi hoàng-hôn cây cổ, đất nhà
như nhuộm màu tim thím. Văn-châu,
con mắt lờ đờ trông thẳng về phía dời
như cố xếp sẵn trong tri cái đời
tương-lai của cặp thiếu-niên bị ruồng-rày
ở nơi xã-hội, ở chốn gia-dinh hai
đóng nước mắt chảy trào dồi mà...

•

Mười lăm năm về sau... Văn-châu
chết đẻ lại một vợ già với bốn đứa con
(hai trai hai gái) ở trong một chiếc nhà

DONG SON

Bao nhiêu sự vui buồn trong một
quãng đời dài này sắp theo cảm tưởng
mà trở về nơi hư-không tịch-mị-h.

Liên chép miệng, mím cười:

Ái tình! là thế! Tự do! là thế!

Chung quanh giường bệnh bốn con
quỷ quỉ: đứa con gái lóe nhất lên
mười, thằng con trai út lên bốn.

Đó là cái kết quả của một đời!

Nhưng cái kết quả đó chỉ là cái kết quả
chung của bết thầy các đời người, có
gi là lạ? Cần cái phải đưa thảo ra
ngoài vòng kiềm-chế của gia-dinh, ra
ngoài phạm-vi của bốn phận mới tối
được cái kết quả ấy.

Liên lại mím cười:

— Không! không phải đó là cái kết
quả của đời ta chỉ là những sự sưng
sướng ta được cùng người yêu cùng
hưởng.

Những cảnh êm ái dịu dàng lại hiện
ra ở mảng óc Liên như bức hình in lên
trên tấm kính vậy. Nào những khóm trăng
mọc đầu non, cùng người yêu thung-tháng
trong vườ sắn, dưới bóng rặng
cây lim, nào những kbit cùng chung
giảng nghĩa sách cho bọn học trò trẻ
hay đưa chúng di chơi trên dời, dưới
bóng chiếu ta tha-thướt.

Đương tươi cười; Liên hắng đòn ngay
sang nét mặt buồn rầu, rồi se sẽ như
gọi ai:

— Cha mẹ!

Từ ngày xa cách cha mẹ đến nay
Liên chưa bể một lần gặp mặt; chưa hề
một lần cầu cứu, đầu nghèo đết dầu;
đầu khò đéo đầu cũng cam lòng chịu.

Nay chỉ biết hình như cha đương làm
Tuần-phủ tỉnh Y, mà thôi.

Tưởng tới cha mẹ. Liên úa hai hàng
lá:

Ta đã gửi bao chục lá thư về ta tội
nhà nào ta có nhận được phúc thư. Cha
mẹ quên ta, bỏ ta chử ta quên sao được
cha mẹ. Cha biết cha mẹ có thấu nỗi
đau lòng này cho chăng? Chỉ vì thế, mà
mươi lăm năm nay cha mẹ không nhâ
đến mặt ta, không thèm doi tưởng đến
ta...

Có tiếng òa-ào ở ngoài sân. Đứa con

DONG SON

tre lợp lá, trên dời.

Trong mươi lăm năm Liên đã nếm
đủ các mầu của một đời tự-do lăng-mạn.
Bao sự ước-mong của cái tuổi mươi
lăm, mươi sáu đã thành sự thực cả.

Bây giờ ôm sấp chết, Liên nằm trên
chiếc giường tre, tuy thân thể yếu đuối
mà tâm-trí vẫn thấy mạnh mẽ. Nhất là
cái tri nhớ thi lại càng sáng suốt vô
cùng.

— Mợơi! Cố bà nào mặc áo gấm đến.

Không nói nữa lời, Liên lẳng lặng
dừng hết súc cuối cùng trả mình quay
mặt vào tường. Bà Tuần đến bên giường
vô gối:

— Liên, quay ra đây với mẹ, con! Mẹ
đến tkän con đây.

Không thấy Liêu trả lời, bà Tuần ghé
lại gần nhau thì Liêu đã tắt thở.

VĂN HỌC

Cùng bàn về văn-chương

(Ai đem chữ nho sang nước Giao-chí)

Hết bàn về văn-chương An-sam, là tất phải khảo cứu tới thời-kỷ Hán-học. Cái đó là lẽ tất nhiên, vì quốc-văn cỏi rẽ ở văn Trung-Hoa.

Nhưng có một điều lạ, là thấy nhiều nhà phàm-binh người mìn hãi nhau để biết ai là người Trung-hoa lứu nhất đem Hán-tự sang nước ta. Người thi cho là Sỹ-Nhiếp, người thi cái là Nhâm-Diên, Tích-Quang, người thi lại quả quyết rằng Triệu-Đà... Ai cũng viễn lè, dẫn chứng vu-vor để cố cãi cho lời bàn của mình là có lý.

Tôi thi cho là chẳng có ai đem Hán-tự sang ta hết. Nò sang nước ta là vì nó phải sang nước ta, là vì nó không thể không sang nước ta được. Nò nó có phải là cái lợ, cái thống, là một vật hữu hình đâu mà bảo người nọ khiêng nó sang, người kia vác nó đến được.

Một dân tộc chinh-phục một dân-tộc khác, điều cần thiết thứ nhất không phải là đem nền văn-chương của mình mà giày cho dân-tộc bị chinh-phục, dù bị cưỡng bách hay là tự ý đặt mình ở dưới quyền cai trị của kẻ kia mặc lòng.

Điều cần thiết là trước hết phải làm thế nào để cùng nhau giao-dịch được, mà muốn thế-lết hai dân-tộc phải hiểu nhau, phải biết tiếng nhau. Rồi sau nước mạnh muôn được tiện lợi cho mint, hoặc ép, hoặc khuyễn nước yếu học tiếng mình, mà nước yếu thấy tiếng mình còn nhiều khuyết điểm không thể dùng để giao-dịch với nước mạnh, lại thấy tiếng nước mạnh dầy dìu hơ, rõ ràng hơn thì tự ý học lấy để tiện lợi cho mình.

Vậy thi hôm nay nước Trung-hoa chinh-phục xong nước ta, thi ngày mai có người bắt đầu học chữ Hán rồi chứ chẳng có ai đem nó sang ta hết.

Hai dân-tộc học lẫn tiếng nhau như thế có thể có ba hoàn-cảnh:

a) Một là nếu nước chinh-phục đã có một nền văn-hóa hoàn-mỹ mà nước bị chinh-phục lại hãy còn ở vào thời-kỷ phôi-thai thì tất là nước này dễ nhiễm nền văn-hóa của nước kia, có khi lại bởi cả những điều mình đã có, mình quen dùng mà học những điều mình cho là hay hơn, đẹp hơn của nước chinh-phục. Hoàn-cảnh ấy chính là hoàn-cảnh nước Pháp về thời-kỷ chinh-phục của nước La-Mã. Sau khoảng mấy trăm năm, nước Pháp đã nghiêm nhiên theo văn-hóa La-Mã: viết văn La-Mã, nói tiếng La-Mã, theo Phong-tục La-Mã. Mãi đến thế-kỷ thứ 17, mới gây được một nền văn-hóa có đặc tính, song cũng chỉ là hoàn-cải cho tốt đẹp hơn, cho hoàn-toàn, chứ nền tảng vẫn là nền tảng La-Mã.

b) Hai là nước bị chinh-phục có một nền văn-hóa tốt đẹp hơn nước chinh-phục thì một hoàn-cảnh trái ngược với hoàn-cảnh trên sẽ gây nên. Nghĩa là nước chinh-phục học tiếng, viết văn, theo phong-tục nước bị chinh-phục. Cái hoàn-cảnh đó tức là hoàn-cảnh của dân-tộc Frans sang chiếm-cú nước Pháp mà này chỉ còn có cái tên France là dấu vết của dân-tộc chinh-phục mà thôi. Bao giờ cũng vậy, cái hơn vẫn để lấn cái kém, là vì kẻ kém cũng muốn tự ý theo kẻ hơn mình.

c) Ba là nước chinh-phục và bị chinh-phục đều có sẵn một nền văn-hóa tốt

đẹp rồi. Ở vào hoàn-cảnh ấy thì đâu nước chinh-phục muốn đồng hóa nước bị chinh-phục cũng khó khăn mà nước bị chinh-phục muốn tự ý theo nước chinh-phục cũng vẫn tự còn giữ được cái bản lĩnh của mình.

Hoàn-cảnh ấy hé chặng phải là hoàn-cảnh hiện thời nước ta đối với nước Pháp, mà có lẽ cũng là hoàn-cảnh nước Giao-chí đối với nước Trung-hoa chặng? Chặng thế mà sau hai bai mươi thế kỷ, dân-tộc Việt-Nam vẫn giữ được tinh chất Việt-Nam, dẫu cũng có theo phong-tục, văn-tự và ngôn ngữ của nước chinh-phục.

Nhưng trong ba hoàn-cảnh kè trên, dù nước ta, буди đầu thời kỳ Bắc thuộc ở vào hoàn-cảnh thứ nhất hay thứ ba thi cái thuyết bàn người nọ, người kia đem Hán-tự sang ta cũng là vô lý.

Theo luật tự nhiên của nhân loại thi con người là giống hay bất trước, tất nhiên thấy cái hay của người, thi có bất trước lấy, huống hồ cái hay ấy mình lại không có một mảy may: nghĩa là trước khi ta dùng chữ Hán ta không có một thứ chữ riêng nào.

VĂN-LỤC

Thuốc-lào Đông-A

Gọi như thuốc lá
Hút ngon, lâu hết.

Bồ túi rất tiêu.

Ái muỗn mua buôn
gửi thư bài Trần-Hiệt
Ninh-Tiöh-Ninh-Glaeg.

NÊN DÙNG

Sà phòng thơm rửa mặt hiệu

MONDIA

Vừa thơm, vừa rẻ. Có bán khắp mọi nơi.

Người mình cúng giỗ

Mợ — Hôm nay nhà có giỗ, vú ra chợ mua con gà về cúng.

Cáu — Chờ! Đừng mua gà... tôi kiêng!

KHOA HỌC

Đông Tây gặp nhau

Kỳ này tôi được cái bản hạnh giới thiệu cùng bà con, ông X. Ông là một nhà bác-sĩ ? Một nhà chính-trị? Hay một nhà kỹ-sư? Thực quá khó rõ, duy chí rõ trong thư, tên sinh ký là X. và tự sưng: « Tôi là nhà Khoa-học » (!) năm tiếng viết chữ in hoa, như « dạo » người đọc. Ông « có lòng yêu » gửi cho một tập, nói về phép đặt tên riêng về Khoa-học cho người Nam dũng.

Ông « de » sẽ đem trình tại toà Khoa-học Hà Lan Annam !

Xin chitch một vài ý kiến của ông X. về vấn-dề danh từ Khoa-học và xin bàn thêm cho rộng nghĩa.

Tên các hóa chất phải đặt thế nào?

Như ý X. tên sinh thi không dùng hẳn tên của Tầu, mà cũng chẳng dùng hẳn của Tây, *hàng biết có lẽ ông yêu nước lắm: chả nhẽ lại dùng tiếng Cao mèn!*

Ông dung hợp cả Tây với Tầu lẩn Annam! *thế là lỗi tam hợp rồi, ông q! tam hợp bèn lầm!* tam hợp này mà thành thi Đông-tây gặp nhau đây!

Ông ché tiếng Pháp không gọn, nó « lù-xù, li-xi » mà chữ nho thi tuy dễ nghe, nhưng ta đọc nó sai quá, vì mỗi chất nguyên họ chỉ có một tiếng thôi.

Vậy chẳng thà theo lối người Tầu, mà đọc tên Tây, ra vẫn Annam.

Ông cho thí dụ: Aluminium, ta gọi là nhôm còn đúng hơn là theo Tầu đọc là lǚ.

Thế rồi, ông đặt những tên mới:

Azote tức Nitrogène ông cho là chất tiêu.

Baryum ông đặt là Ba.

Bore, Tầu gọi là bàng, ông đặt là bô cho vẫn tắt.

Bromine, ông gọi là bóm.

Calcium như ý ông là cái (lấy của taur)

Cerium ông đặt là xe.

Chlore của tay là sắc lục, nên ông gọi là luc

Chrôme ông dịch chéch ra là còng.

Dyspositum ông eung dịch chéch ra là dai

Fluor ông gọi là phò

Thế rồi đều :

Gallium là gan, Helium là nhát (theo nghĩa Tây), Halmium là hò, Krpton là kiém, Lanthane là làng lithium là lý, luthénium là ludn, Magnézium là mă, Mercure là thủy (tức là thủy ngân), Palladium là phán, Potassium là kha, Rubidum là ruy, Rutbenum là ru, Samarium là xáng, Scadium là cảng, Sélénum là xe, Silicium là xi, Soufle là lưu, (bởi chữ lưu hoàng), Tantale là tảng, Tellure là tề, Thorium là thò, Thulium là thủy, Thallium là tâ, Titane là tý, Tungstene là tầu, Uranium là ú, Vanadiun là vương, Xénon là xır, v.v...

Hãy tạm kẽ bấy nhiêu tên. Bà con ta ngừng lại để tôi xin thưa: nếu viện Hà Lan có ứng chuồn thi bà con ta nên đồng lòng yêu cầu X... tên sinh đặt luôn cả cho cách học chúng nhau, chứ cả ngày giao như quốc kêu, những cái tiếng như :

« Tiêu, ba, bô, bóm, cái, xe, lục, công, dai, phò... » thi dến phát.. khóc mắt thôi! Nhưng nếu có tinh sáng chế, đầu X. tên sinh thiêm không giấy cách học, thi bà con tìm cách riêng mà học như sau đây :

« Kha, luân, bô, thò, tâ, — bô, cái, dai, vương, phò, mă, — công, lưu, ú, lưu, công, xe... »

Như vậy trong tám, chín chục chất đơn, it ra ta cũng thuộc được mấy tá.

Thế là xong một đoạn. Nay đến lúc đặt tên cho các « chất kép » chất hợp: corps composés, tức là đến lúc chún tam hợp, lúc đồng-tây gặp nhau. Bà con ta cũng như tôi nóng biêt, đồng-tây gặp nhau nó sẽ dè ra cái gì. ra làm mấy hàng, hàng đơn dàn nhất là hàng có hai chất đơn. Như vậy theo ông chỉ việc chấp tên hai chất đơn ấy vào, tên nào đọc trước, tên nào đọc sau, đúng như ở tên Pháp. Như sulfure de mercure thi gọi là Lưu-Thủy (tuyệt lâm) nghe nói suối như giòng nước chảy!

Tôi cũng theo đó tập cho nó thêm nhiều thi dụ khác:

Nếu sulfure de mercure là lưu-thủy thi sulfure de cuivre tức là phải lưu đồng, mà chlorure de cuivre át là lục đồng.

Hay lâm, khoa-học mà cũng eó vẫn vè, X. tên sinh tư nhận là « nhà khoa-học » rất đáng. Nhưng ta cứ tập thêm cho quen miếng.

Bromure de sélenium là... bóm... bóm... xe. Lại theo phép trước, dịch: chlorure de tungstene là lục tầu, vây chlorure double de tungstene el de samarium dịch là lục tầu xá rồi! Mà đến cái chất này nữa, mò phật... cái chất chlorure de silicium tôi khó nghĩ quá, khó nghĩ vì lố sau này làm một bài luận về chất lục... lục gì ấy mò-phật! thi viện Hà-lâm nghĩ thế nào? X. tên sinh ơi! tên sinh có trả lời được câu hỏi ấy tôi mới tiếp theo. Mong đợi!

Chàng thứ mười Ba

Mỹ thuật

Cùng các ông tốt nghiệp trường Mỹ-thuật

Kinh tế khủng hoảng, nhiều người thất nghiệp.

Vừa lúc đó các ông sinh viên trường Cao-đẳng Mỹ thuật Đông-Tương tài nghiệp đã ra, các ông cũng bị khủng hoảng.

Một là nhà nước không lấy thêm người, át không lấy thêm các ông giáo giày vè, hai là kỹ nghệ rút kém, hàng không ai mua, không có chỗ dung các ông, ba là tranh các ông đẹp nhưng đắt quá, và lại công chúng ít người hiểu, ít người hoan nghênh nên họ bỏ ra dăm hào mua tranh lan-cúc, tranh quan-công hay tranh mỹ nhân để hở dùi, tuy không đẹp gì lầm, nhưng dân lén tưởng trẻ con thích, vui nhả.

Vì vậy nên ánh hưởng các ông chưa được rộng nên hàng ngày ta thường thấy những cái sáu xí nhô nhăng nhanh bầy ra trước mắt.

Những cái trướng mắt ấy thì kè khồng có hai gi lầm. Nhà kiều « bánh khảo » bàn ghế « đài louis XV », lâu ngày trông cũng quen đi. Nhưng có một cái các ông nên đề ý là mỹ nghệ nước nhà; nghề thêu, nghề son, nghề trạm, nghề khảm, nghề sứ v.v. những người thợ annam vẫn nói tiếng với các nước là khéo léo chân tay, nhưng vẫn chỉ khéo thôi, vẫn là thợ không có học, thiếu người đứng đầu chỉ bảo.

Các ông phải là người đứng đầu cho họ. Muốn được như thế rất khó; hiện giờ các nhà tư bản, óc không hơn gi thợ, chưa hiểu các ông, chưa mấy người trông rộng nhìn xa giám trả các ông một số lương dù số. Các ông cũng không tự ra kinh doanh được.

Cho nên các ông phải tìm cách họp nhau lại, lập một « hội mỹ thuật viêt-nam » gồm cả các nhà danh họa, những người lấy mỹ thuật làm kế sinh nhai.

Mục đích hội: 1 Gây dựng một nền mỹ thuật có tính cách Viêt-nam.

2 Gây cho công chúng biết thường thức mỹ thuật, chấn hưng mỹ thuật nước nhà.

3 Mưu kế sinh nhai cho người c, chân trong họ.

4 Đổi phò với các nhà tư-bản.

Phương pháp thi hành: a Lập nhiều cơ quan về mỹ thuật: tạp chí, báo sách, sách kiều mẫu.

b Tổ chức những cuộc chung bày tranh ảnh để công chúng đến xem và treo giải thưởng trưởng lệ.

c Lập những sảnh chế tạo để làm khuôn mẫu.

d Xin bằng sáng tạo để giữ quyền cho hội viên.

e Mở chi bộ ở các tỉnh để khuyến khích về kỹ nghệ trong gia-dinh.

Đây mới là phác qua còn đợi ý kiến các ông tốt nghiệp trường mỹ thuật và các nhà lấy mỹ thuật làm sinh kế.

Mỹ thuật đã là một thứ ít người « biết cầu đến » nếu các ông cứ rời rạc nhau, người nào người nấy hi hoای một mình không biết đến ai, không cần đến ai, thì e mỹ thuật của ta nó vẫn cứ đi như bây giờ... nghĩa là nó cứ đi rất chậm.

Cần-Thiệu

Phụ-nữ

Phụ-nữ và trang sức

Tô son, diêm phan là một việc riêng của phụ-nữ, tướng chàng như chỉ riêng phụ-nữ có thể nói là nên hag không nên. Thế mà không. Ở đất Việt này, bọn đàn ông, việc gì cũng muốn bàn đến... nhất là những việc gì họ không nên bàn, hag họ không biết.

Ngày xưa, ăn vận nhàn-nhận, cái áo the thảm, cái quần lanh thảm, cái khăn vuông thảm, họ quen mắt đi rồi, nay họ trông thấy chị em quần trắng, áo mũi, khăn « san » , họ lạ mắt nên họ chê. Họ chê dãy chú trong bụng họ, họ cưng mê mệt về cái quần trắng, cái áo mũi, cái khăn san.

Có khi họ lại không muốn cho chị em trang điểm nữa. Chị Cúc trước kia rắng đèn nhưng nhức, tóc bó trong cái khăn nhung, họ hàng xóm mặc một mực khen chị ấy có nét, hiền淑, khôn ngoan. Một hôm, chị soi gương thấy rằng chị không đèn, thấy tóc chị bó không xinh, chị đánh răng cho trắng, chị rẽ lêch đường ngõ... cái lồng thanh bạch của chị không thay đổi nữa ly, mà chung

quanh chị, bà con đã nha-nhao lên rằng chị là gái hư, lảng lơ, mất hết cả nết nếp. Cái danh giá, cái nhân phẩm con người ta ở trên bán đảo Đông-pháp có phải là chỉ ở hai hàm răng, ở cái lối ván tóc.

Cũng may mà chị em bây giờ hơi khác chị em ngày xưa, biết tự mình lùi lẩy cái sở thích của mình, thiên hạ có chê đấy, chị em cũng biết rằng rồi họ có khen đấy.

Có người bảo chị em ngày xưa ôn ván quần áo mũi đen, lại thèm lộ mũi da trắng, lại càng tăng cái vẻ nhún nhặn, thùy mị của chị em.

Cái đó cũng có lẽ. Nhưng chị em bây giờ không phải là mất hết vẻ thùy-mị để yêu. Chị em ăn vận quần áo tha thoát, lại thêm cái khăn san phẩn phợi, chị em lại có vẻ mong manh, mỏn mờ nhu đáo hồng-bạch bát-bát hâm-tiểu. Chị em, nêu sẵn đẹp, càng thêm đẹp; chị em có xấu cũng bớt xấu, chị em có dà thúc dùng để thuug quyền lao-hóa, vê nét mày lá liêu, tố con mắt giỏi và sắc, diêm cái môi hồng.

Dẫu có vật gì lòe loẹt, chướng mắt, chị em dã dứng đến, đồ vật ấy cũng trở nên có vẻ mỹ-thuật. Thế cho nên, ta không nên lấy cái nụ cười khinh bỉ, mà đối với những cái « mốt » của chị em. Chị em không phải là linh linh chóng thay đổi như sác áo chị em vận, chị em đổi sắc áo, cũng chỉ vì chị em muốn tìm cái đẹp, cái đẹp thiến hinh vạn trạng. Chị em tuy không học mỹ thuật, chị em có mỹ cảm nhiều hơn đàn ông.

NHẤT LINH

Dịp may cho những người còn quê trại

Ai còn quê trại Đông-Pháp năm 1922 là thứ phiếu Sop oo nên mang ngay lập tức đến nhà Chân-Hưng số 62 Phố Hàng Bạc Hanoi thời được giá cao cũng gần như chung số, và những quê-trại bằng quạo tiền tây, thi hàn được giá rất cao, cũng có thể được lãi hơn lúc nộp tiền,

Cửa hàng bán hiệu 23 Phố Cầu gỗ đang chữa -- quý khách có cần hỏi điều gì hoặc mua chữa, sửa, xe xin lại số 2 phố Nguyễn-Trọng Hợp.

Diễn tích Hoa-dung tiều lộ

— Đến lượt quan Công ra rồi, vứt thuốc lá đi chờ ?
— Ay p-ái dè-chứ ! dè-lấy khỏi làm hiệu dù Tao thảo dến,

Phúc Lợi

7.9.11 ROUTE DE HUE HANOI

KÝ MỘT CHỮ

LÀ CÓ BÁO XEM

Người ở Thành-phố Hanoi muốn mua báo giá bạn xin đến các hiệu sách lớn: Nam-ký, Thụy-ký, Quốc-hoa, Đông-tây, Nhật-Nam, Tân-dân, Thủ-lâm, Nam-long

Ký một chữ, trả tiền, lấy biên-lai

LÀ CÓ BÁO ĐUA ĐÉN TẬM NHÀ

Nên mua năm; Vì có nhiều số. Đặc biệt 12 trang bìa giá cao, mà đối với người mua năm không tính thêm.

Ai không muốn mua năm mà muốn có báo đưa tận nhà cũng xin lại mấy hiệu sách kề trên, ký một chữ, sẽ có báo đưa lại nhà.

Lấy số nào trả tiền số ấy.

Ngân phiếu, bài vở, thư từ, xin gửi;

M- NGUYỄN TƯỜNG-TAM

26, Bd. Henri d'Orléans, HANOI

Những việc chính cần biết trong tuần lễ này

Một tờ chí dữ nứa của
đứa Bảo - đại

... Hoảng-Thượng muốn biết rõ cách
hành-dộng của các cơ quan...

HUẾ.— Hôm vừa rồi, đức Bảo - đại có
xuống một tờ chí dữ, đại ý: « muốn biết
rõ các công việc hành - động của các cơ
quan chinh-trị, Quả nhân ra lệnh cho các
khách mỗi người phải một tờ trình rõ ràng
về công việc trong viên của mình theo
chương trình định như sau đây :

1. Công việc tờ chúc các viện hay các sở
ấy.

2. Sở các quan chức cao cấp mà viện ấy
phải dùng. Tiền lương và trách nhiệm của
mỗi người.

3. Tỉnh các cách mà trước kia, khi quả
nhân chưa, về thi viện ấy trực tiếp giao
thiệp với tòa Khâm.

4. Tỉnh các cách công việc của các bộ do
viện ấy, tòa Khâm hay viện cơ-mật giải
quyết trước khi quả-nhân hồi loan.

Các tòa Khâm-thiên-giám, Cố-học, Bộ-sít
Quốc-sử-quán cũng phải có tờ trình các
công việc làm từ tết năm 1931.

Các khanh được tự ý trình bày ý kiến về
việc sửa đổi cách tờ chúc viện mìn, xét ra
việc dâng bày ấy theo sự ích chung.

Nhưng tờ trình ấy làm bằng chữ báo
quốc ngữ và chữ pháp và dâng thẳng lên
quả chán do nội các chuyền đạt.

○

Ông Khánh-Ký ra Hanoi

Ông Khánh-Ký, một nhà làm ảnh có tiếng,
hiện đã mở một hiệu ảnh lớn ở bên Pháp
và một hiệu lớn tại Saigon, cả trong nước
ngoài nước đều biết tiếng.

Nay đang lại vừa mở thêm tại Hanoi một
hiệu ảnh nữa & cuối phố hàng Khay, trước
hộp hàng Trống, có đủ các appareil moderne,
installation moderne, đặc biệt nhất là
thứ máy làm bóng ảnh « glacage », mỗi giờ
có thể in được tới 5 nghìn tờ, ảnh chụp
lối kỹ thuật tối tân, vẽ Pastel theo lối M.

Trong biện lại làm tổng đại-ly cho hãng
Agfa ở Đông-đường, bao dà các films để
chiếu bóng và kính giấy cùng những đồ
lắp ảnh rất tốt. Ngoài ra còn làm đại-ly
bán các thứ trang thiết trang hoàng tối tân
trong các cửa hàng buôn.

Chừng nay mai ông Khánh-Ký sẽ ở Saigon
ra Hanoi và tiếp khích tại cửa hàng.

○

Tô-binh-Văn chịu giải hòa với

Nhật chăng?

PHUNG-THIEN.— Hiện nay quân đội của
Tô-binh-Văn vẫn hiệp lực với quân Mă-
chiêm-Sơn đánh xít vào tỉnh thành Bắc-
long-giang, quân Nhật có ý nao-núng lắm.

Cứ theo tin người Nhật nói ra thì dù
Tô vẫn chưa rút quân nhưng đã tuyên bố

rất vui lòng giải hòa với Nhật, không muốn
dùng đến súng đạn nữa.

Nhật nói vậy có không?

○

Nga Nhật với đường xe lửa
Trung-đông

BỘNG-KINH.— Sứ thần của Nga ở Đông-
kinh « Nhật » là Troyanovskiy, đã đến thăm
sứ thần Nhật ở Moscou là Hirots, hiện ở
Nhật, để thương nghị về bản hiệp ước
« bắt sám phạm » và phương - pháp công-
tác về kinh-tế của hai nước Nhật với Nga.

Cứ theo tin một tờ báo Nhật, thì trước
khi khởi hành đi Moscou, sứ thần Nhật đã
tiếp kiêm phò-Ủy-viên bộ ngoại-giao Nhật,
và đã tố cho biết rằng chính - phủ Tô-Nga
hiện đang dự bị một cuộc thương thuyết về
mấy việc sau này :

1— Nga thường hàn lợy quyền về đường
xe lửa Trung-đông cho Măn-châu quốc lấy
một giá rất phải.

2— Sở tiền nhường đó phải trả ngay.

3— Nếu Chính - phủ Nam - kinh hoặc các
cường quốc khác có làm khó gi trong việc
nhường quyền thi Chính - phủ Măn - châu-
Quốc phải dàn xếp cho yên.

○

Tỉnh thè nước Tàu vẫn rỗi heng

Các báo nói về các việc phản tranh Hán
phục cù với Lưu-trần-Niên cho là có hại
cho Trung-hoa nhiều lắm.

Hiện nay Tưởng-giới - Thach vẫn nắm
chính quyền trong tay. Song le Hán nay đã
đánh được Lưu và ý muốn củng Trương-
học-Luong lập lòn Chánh-phủ phía Bắc mà
thôi, vậy Tưởng khó lòng mà đạt nổi ý
muốn thù giang san vào tay mìn.

Vừa đây, Tưởng đóng binh ở Hò - nam
cũng mong Hán sẽ sợ mà lui quân. Không
để Hán xin từ chúc Tòng-đốc Sora-đong là
có ý mưu lập lòn Chánh-phủ độc lập.
Còn Trương-học-Luong nay chưa định kéo
rồi với Tưởng hay với Hán vì Trưởng chưa
rõ hén nào mạnh cù.

Trong thời kỳ ấy, Nhật-bản cứ việc thu
xếp việc Măn-châu mà không hề có đề ý
đến nước Trung-hoa rỗi heng nữa.

◆

Dân Hội làm dứ ở Thượng-hải.

Cuốn tạp chí Trung-hoa của Tăng-trong-
Minh thứ trưởng bù Thiết-lò, về đảng
Uông-tinh-Vé, có đăng một bài mà người
Hồi cho là cao phạm đến họ, nên họ đã cù
đại-biên lòn Nam-kinh yêu cầu chinh phủ
trừng phạt lập chí ấy.

Buổi chiều hôm 27 - 10, ngót 30 dân Hồi
mang gậy đao phá một cửa hàng sách ở
Thượng-hải có tên cuốn tạp chí ấy.

Bão văn chua ngót

Xuất từ chiều 25 - 10, bão ở phía Nam
duyên-hải Trung-ky. Bão dồn dập bờ biển
Trung, Nam-ky dứt ra, hai giờ chiều hôm
qua, bão đã ở vĩ tuyến và kinh tuyến 119.
ngay ngoài đảo Đài-loan, cách xa chung
non 110 cây số.

Sang tháng Novembre
này lại có sao chổi

Theo tin ở Nữu-Uơc thì một ngôi sao
chổi đã 30 năm nay chưa thấy, đến tháng
Novembre này lại sẽ xuất hiện. Ở hai nước
Trung-hoa và Nhật-bản, người ta có thể
trông rõ lầm. Ngôi sao chổi ấy xuất hiện
lần này có thêm một cái hiện tượng rất lạ,
là đồng thời sẽ có một đám sao xa bay rời
trên mặt địa cầu. Ngôi sao chổi ấy khi di
đến sẽ rót gần mặt đất thi phỏng vào ngày
17, 18 Novembre.

Xét ra ngôi sao chổi ấy vào khoảng tháng
Aout năm 1908 đã di gần địa cầu. Năm nay
thì khoảng hai, ba giờ chiều hai ngày 17,
18 Novembre ở Nhật-bản và ở Trung-quốc
người ta có thể xem xét một cách rõ ràng.
Không cần phải nhớ đến kính trông xa.

Nhưng sau xa có thể trông thấy được.
Trong sáu giờ đồng hồ sẽ trông thấy đến
một nghìn ngôi.

○

NAM-ĐỊNH

Hai cái sác dàn ông chối
về sông Nam-Định

Hồi 3 giờ chiều hôm 21 Octobre, người
ta trông thấy hai cái sác dàn ông trôi vè
khúc sông Nam-định, một cái ở trước nhà
máy nước, một cái ở trước nhà máy rượu.

Cả hai người cùng mặc quần trắng, áo
khách đã nhuộm phu-xa lát ngày, ném tròng
đồ dà cù. Cảm người thi đã rữa cù thịt.

Xét không có thường tích gì khả nghi,
nên quan trên đã giao cho hai viên hò-
phố Dịch-hậu, Nam-xuyên mai táng.

Một người độ hai mươi tuổi, một người
chứng ngoài ba mươi. Không có căn cước,
nên không biết quê quán nơi náo.

◆

Phúc - kiến lại nầy mầm nội loạn

NAM KINH.— Hôm qua đã đăng tin Tưởng
quang-Nai, hiện giữ chức: trách-tiền-công
& tỉnh Phúc-kien, vừa hạ lệnh bắt viên
Nguyễn-Súy Trần-quốc-Huy, vi đã thu lạm
7 triệu đồng tiền thuế của dân, đồng thời
ba viên vă-quan của Trần cung bị bắt. Hai
đội quân của Trần-quốc-Huy và Tưởng-
quang-Nai đã bắt đầu khai chiến.

Đã có điện tín gửi đến hòi Tưởng-giới-
Thach nêu sự trái với mấy viên quan binh
bị bắt kia ra sao?

Nội loạn Tú - xuyên chưa xong, lại
tiếp luon đến Phúc-kien, nước Tàu nêu từ
thể thi kiếp nào mới yên!

Cai Thái lại phải đòi ra
sở mật thám Hanoi

Việc cai Thái đã kết liễu tại phòng Dụ-
thẩm, nghĩa là cai Thái bị buộc vào tay
ngô sát Durog-thu. Tuy nhiên qua Biên-
lý vẫn cho tra xét cho tướng-lão. Hiện nay
đây ngô đã ra lệnh cho sở mật thám làm
angular-kết-thim.

Cai Thái bị đòi ra sở mật thám, để ông
cầm Arnaud bồi.

●

BẮC-NINH

Một cái nạn ô-tô ghê gớm
ở phủ Từ-sơn

Hôm qua môt chiếc « ca-mi-ông » chạy
đường Hanoi - Bắc-ninh do tài selle Nguyễn-
ván-Sỹ cầm lái trên có hơn mười người
bành khách ngồi. Khi đi ến gần ga Phú-
tư-Sơn chung hai cây số thi đâm phải một
chiếc xe ô-tô bị đỗ, những hành khách
đều bị thương, trong số đó có mấy người
bị thương nặng. Còn bốn người cu-li xe
bò thi một người bị trọng thương đã lấp
tức cho mang về điều trị tại nhà thương
Thi-cầu.

Lỗi tại ai? Sở cầm con mở cuộc điều tra.
●

Hội Ai-hữu cựu sinh viên
trường Trung-Học Bảo-hộ

Xin có lời kinh cáo cung các ban-huỷ
cựu sinh viên trường Trung-học Bảo-hộ
biết rằng hội-đồng quản-trí hội là họp vào
rồi định rằng đến chủ-nhật 26 Decembre
này (ngày 16 Noel) sẽ mời đại-hội đồng
thượng giéra. Hội đồng quản-trí đã cử một
ban Khánh-bội để bàn định tổ chức các
cuộc vui về dịp ấy.

Ngoài bữa tiệc sau khi đại-hội đồng sẽ
có một cuộc di thám trường Bảo-hộ là nơi
chúng ta đã cùng nhau họp lắp, cuộc diễn
kịch do các ban cựu-sinh viên diễn và
những cuộc vui khác. Khi nào ban lò-chúc
định song chương-trình sẽ công bố để các
ban rõ. Dự liệu mỗi vị định là 2p50. Ban
lò-chúc yêu cầu các ban, ai có ý-kien gì
hay về việc tổ-chức các cuộc vui, cho biết
để châm-chước. Xin gửi thư cho M. Cung-
Đinh-Qúy, 21 phố Lamblot Hanoi.

Tiền dư tiệc, xin gửi cho M. Nguyễn-
Đinh-Phúc. Sous Direction des Postes
Hanoi. Mong rằng các ban bữa sẽ dự cho
thật đông để ta cùng nhau họp mặt ôn-lai
những lúc sum họp & nhà trường.

Nên chú ý

Số 22 sẽ là số đặc biệt
Về các ông nghị

Cours de {

1. Littérature française (programme baccalauréat) tous les jours de 19h à 20h 2. Français Mathématiques
programme diplôme tous les jours de 19h à 21h 3. Littérature Annamite tous les samedis de 20h à 22h

Ai muốn

- a) học thêm để thi Diplôme và Baccalauréat cho phần chúng tuyển;
- b) chỉ có thi giờ học « Lớp tối » để thi bằng tú tài;
- c) học làm văn, thơ quốc-văn;
- d) học thêm hán - văn để hiểu thấu quốc-văn;
- e) giải tri tiêu sầu ngoài những giờ làm việc cic sở, thi tối đến trường Hồng-Bàng mà nghe mấy ông Cử-nhân Khoa văn-chương khoa toán-pháp, và nhà Thi-sĩ Nguyễn-khắc-Hiếu diễn giảng.

LYCÉUM LIBRE HONG-BANG

68, 70 Rue Jules Ferry - 12, 14 Avenue de la Cathédrale 39 Rue Lamblot - Hanoi

Cô Phạm-thị-Đàm bị bắt

SAIGON. — Trong mấy số trước chúng tôi đã nói rõ về việc sở mật thám Saigon vừa khám ra được mấy chi bộ hội kín tại Lực-linh mà mấy đồng bộ tại Saigon, bắt được ngọt trăm người, trong đó có cả mấy người dân bà.

Nay theo tin một bạn đồng nghiệp tây trong Nam thì trong số dân bà bị bắt có một cô tên là Phạm-thị-Đàm, chính là con gái ông Phạm-bá-Phò ở Nghệ-an.

Nghé nói từ sau mấy cuộc bối rối ở trong Nam lopus trước, cô Đàm giữ một trọng trách cho hội kín, tổ ý host đêng lâm.

Tình hình Ấn-độ

Yêu cầu cho Gandhi được tha

Hiện nay ông Gandhi vẫn bị giam, vừa rồi lão hủ đảng Hồi là Shaukatali có biện thư cho Phổ-vương lầu bồng cho ông Gandhi để ông có thể dự cuộc hội nghị này mai bàn về vấn đề Ấn-hồi. Trong lầu ông Shaukatali đoán rằng dân Hồi sẽ khẩn-khoan nói với ông Gandhi dính việc cõi đồng bất hợp tác với dân Anh.

Có lẽ ông Gandhi lại tuyệt thực chẳng?

Vua xứ Zamaria định rằng không cho ban có cùng vào các dinh của người Ấn. Thái-độ ấy có lẽ lại làm cho Gandhi tuyệt thực để phản đối.

5000 nghìn thợ định công

Ở Madras 5000 thợ của sở Hòa-xa định công. Có lẽ thợ nhà máy diêm cũng theo.

Hội-nghị bàn tròn lần thứ ba

Londre 22 Octobre — Đến 15 November này, ở Luân-dôn sẽ họp hội-nghị bàn tròn lần thứ ba. 13 nước nhau sẽ cù quan Thủ-tướng đi dự, còn những nước obô thi chung nhau một đại biểu: Agakhan làm đại - biếu dân Hồi-giáo và Ambedkar đại-biểu họa cõi khâk xúc pham». Tất cả có 40 ghế đại - biếu, không như lần thứ nhất có 96 ghế và lần thứ nhì 108 ghế.

Các đại-biểu của hội - nghị Ấn-độ cũng không được dự.

Hội-nghị sẽ họp tại Thương-nghị-viện do ng Mac Donald chủ tọa

80 triệu người chờ chết đói ở Mỹ

Washington 23 Octobre — M. Green, hội-trưởng hội Lao-đông liên hiệp Mỹ, vừa nói rằng vì tuyển diệu yêu cầu dân Mỹ cứu giúp cho bao mươi triệu người đang chờ chết đói.

Phải ba mươi năm, dân Ý mới thảm nhiệm chủ nghĩa «phát xít»

Milan 25 Octobre — Thủ tướng Mussolini thiên-thuyết nói rằng phải đến ba mươi năm, dân Ý mới thảm nhiệm được chủ nghĩa «phát xít».

Tại Alain Gerbault

Marseilles 25 Octobre — Tàu « Maréchal Lyautey » ngày 23 Octobre đã gặp tàu Alain Gerbault ở gần mỏ Sardinia thuộc Tây Ban-nha Alain Gerbault nói rằng đến nay mình mới được vò sụ.

Sau khi nghị-viện bị giải tán, Ông Hitler hoạt động

BERLIN. — Chính-phủ Von Papen không muốn cho nước Đức có chế độ nghị-viện, nên hành động một cách «độc tài» hết sức ngắn-cản các đảng phái nhất là đảng Xã-hội quốc-gia không được hoạt-động.

Nghị-viện do một nhân viên đảng xã-hội quốc-gia (đảng Áo-đâu, lanh-tu là ông Hitler) bị giải tán vì phản đối chính-sách của thủ-tướng Von Papen cho đến 20 November này có cuộc bầu cử lại.

Nhiều day ông Hitler đã đặc-thắng trong cuộc bầu cử hồi Juillet vừa rồi đương đì cõi đồng-khấp trong nước. Ông dùng máy bay cho nhanh chóng và mỗi ngày được điền văn.

Ông phán đổi chính sách của hội các Von Papen và trong lbs nào đảng ông cũng được cầm quyền.

Nước Đức gọi lòng thù oán cho bọn thiêu niên

BERLIN. — Từ giờ tại các trường ở đất Thuring, các ông giáo sư sẽ dùng hòa ước Versailles để cõi động một cách riêng. Ở tất cả các trường học, năm nào cũng vậy, từ ngày 16 Pentecôte trở đi, các ông giáo sư bình-phẩm về hòa ước Versailles, nhất là các đoạn nói về việc nhượng đất, và cái câu đối về cái tội của Đức gây nên cuộc Âu-chiến.

Cái điều trong hòa ước nói về cái tội ấy, học trò phải học thuộc lòng, để gọi cho lâm-lòng muôn trống lại lời nói đó ấy bất súc phát triển lên. Học trò đến năm thứ bảy tại mỗi tuần lễ trước khi tan học, thầy giáo và học trò cũng phải nhắc lại mấy câu vấn đáp sau này :

« Hãy nghe cõi điều trong hòa ước di nhũng cửa đích của nước Đức bia đặt ra để làm cho Đức ô danh mãi mãi. Các nước đồng minh, và các nước kết-liên nay tuyён bố và nước Đức cũng công nhận rằng nước Đức và các nước đồng minh của Đức phải chịu trách nhiệm về các sự lỗ hổng của các nước đồng minh và các nước kết-liên, cũng phần dân của nước ấy phải chịu về cuộc chiến-tranh do nước Đức và các đồng-minh của nước Đức vô cõi khai-hàn mà gãy nén.

Đọc song bài ấy, thi học trò đáp lại.

« Tâm hồn ta bị hổ thẹn đau đớn cho đến ngày ta lại khôi phục được danh dự, và tự do mới thôi.

Ngoài giờ học tại trường công và trường tư, học-trò muốn thi bằng Sơ-học Pháp - việt được chắc chắn, nên luyện thêm Pháp-văn và Toán-pháp.

Hồi trường Thaög-Long.

Số 2 và 9 Hàng Cót.

Ông phán đổi chính sách của hội các Von Papen và trong lbs nào đảng ông cũng được cầm quyền.

Văn vui..

Khóc..

Tôi nghiệm rằng người dân bà Việt-Nam cho cái khóc là quan trọng trong sự niao thiếp. Phải hiết khóc mới ra người lich sự, mà phải khóc sao cho khéo, trong lúc khóc làm thế nào kè được hết tâm sự mới tài.

Trente con mới nhón lên, các bà đã giây khóc rồi. Đứa trẻ nào mau khóc và khóc cho khéo thì các bà cũng lấy làm vinh-diệu như được một người chồng cù-nhân hay tú-tài vậy.

Một vài ngày trước khi về nhà chồng, có đứa mới phải tập khóc.

Đó có một bà «nhà nghề» rất thạo, trống nom chỉ bảo : khóc thế nào là đúng-diệu, lúc nào nên sul sii, lúc nào nên đưa khán tay lau mắt. Giảng điều phải cho khéo, phải khóc thế nào cho người ta cảm thương.

Đến khi đưa đứa, nêu bà con ai cũng khóc đứa khóc giỏi thi các bà «nhà nghề» tâl được thường và sẽ được đặt «hàng».

Nhiều khi cười chay tang, có đứa bước về nhà chồng đã phải khóc ngay mẹ chồng rồi. Không biết mặt, không biết người, mà nhiều khí họ khóc thảm thiết quá.

Trong đám tang, hiểu, thi cái khóc lại cần thiết lắm. Chẳng may nhà nào không đủ người khóc, thi phải mướn các bà «khóc mướn». Nhưng đây là sự bất đắc-dĩ mà thôi : thường thường thi phải cố kiềm ra người khóc, không người ta riệu, và ché bài.

Bao nhiêu phụ-nữ trong nhà phải ngồi quây lấy quan tài. Hè có khách vào thăm

viếng, thi phải cùng nhau cõi tiếng khóc cho cao, khi nào khách lê song, lui ra thi mới khóc. Trong khi khóc phải kè rõ người chết là ông bà, hay cha mẹ, rồi kè cái công-nuôi nang giây giờ ra sao. Đâ có những câu đặt sẵn cho tiền, phải học thuộc lẩy.

Nhiều khi phu-nữ tang gia vừa phải khóc lại vừa phải tròn nom các công việc nữa. Đó là một cái khó, nhưng rồi họ cũng quen di. Hỗng trống nom bắp nước chảng han, hì có gọi lên khóc, họ tâl là lên ngồi sup bên quan, rồi khóc ngay được. Thí mới tài. Tôi có biết một bà khóc rất tài: Dang chỉ bảo người nhà thi chotec trống báo khách vào, kèn vừa thổi lên thi bà cũng vừa cõi tiếng, vừa khóc vừa bảo đầy tờ : « ơi mẹ ơi !... dong hai đầu thôi.. mẹ di đầu bỏ con thê này... chõ gao tám.. me di đầu... tau đẽ trong buồng... me ơi là ma khoc rat thảm thiết, ai cũng phải cảm động.

Nếu người chết là một người có tuồi, không sót thương mrys, thi khóc lại khò hơn nữa. Vừa vui về cười đùa, vừa đơn soi gói bánh, lại vừa phải khóc ra nước mắt. Nhưng dân bà con gái họ tài lắm.

Cái khóc ở xã hội Annam đã thành ra một nghề. Các nhà khóc mướn giờ được thiền hạ hoan nghênh lắm, và quanh năm chỉ khóc một vài bản là dù án.

Ho ra công chau dỗi nghề ho cho một ngày một mít mang tiền bộ. Họ thật có lương tâm nhà nghề.

CHỈ CÓ HIỆU**Đức-Thành**

N° 3 Rue des médicaments Hano Bán các thu đên và đồ sắt làm nhà là có tiếng.

Hàng tốt, giá phải chăng.
* Lampisterie Quincaillerie.

ĐỨC-THÀNH

Cái xác mẹ người của tôi là nhở à kem Velouty de Dixor, nó là cái búa yêu rất quý cho các bà các cô lân thời muôn trẻ mìn mõi.

Miss
BARBARA
KENT

la VELOUTY de DIXOR PARIS

Thứ kem thay phấn hiệu Velouty Dixor càng dùng màu già càng mỷ khi ra mưa ra nắng cùng khi nhầy dầm mà có bồ hồi ra cũng không giảm mất màu kem. Thứ kem này không những thay phấn, mà về mùa rét dùng thay thuốc nõi thi không thứ nào tốt bằng.

Có bán lẻ khắp mọi nơi

Đại-lý độc quyền : LUNE FAT. 23 — Rue Changeurs, Hanoi

— Cụ di đâu với vàng thi?
— Ấy chết! Ông, đê iỏi kêu nõi lõi, đê người ta morg đợi thi không tiếc?
Ai mong cụ?

— Tôi chả có búa di dạ liếc ở hiệu cơm tay Lạc-xuân ấy mà, ông có biết không?

— Ai bảo tôi lị gị hiệu Lạc-xuân, có phải ở số nhà 66 phố hàng Bông mà là hiệu to nhất Hà thành của người Annam mở; số giây nói 528 chứ gì.

Nên chú ý

Kỳ sau sẽ ra một số đặc biệt
Về các ông nghị

hôn búi.. ..mơ tiên

của E. khai Hưng

Tranh vẽ của Đông-Sơn

(1...) Ngọc theo chú Tiều đi vào một tòa nhà gỗ thấp lợp ngói, bên trong bài trí rất sơ sài. Ở gian giữa, sau cái bệ đỡ trên giải chiếc chiếu đã cũ là ban thờ tò đặt trong một cái hầm cung xây thùng rá như cái miếu. Ngọc vén bức màn vải tây đồ lên thì thấy lờ mờ đèn hai chục pho tượng, liền hỏi chú Tiều :

— Đây là các vị sứ thần có phải không chú?

Không thấy trả lời, Ngọc quay lại, thì chú Tiều đã đi từ bao giờ. Ngồi đợi hồi lâu, vẫn không thấy ai ra vào. Trời dần dần tối. Một lúc trống không rõ các thúc bầy trong nhà nứa. Lại thêm ngoài sân lờ mờ có bóng trăng, nên ở chỗ tối trống ra, thấy như mình ngồi trong một cái hang sâu vây.

Ngọc vừa mệt, vừa khát, đương mong có người nào để xin chén nước thì nhìn qua cái giái che hiên, thấy có ánh đèn ở dưới bếp đì lên... rồi nghe có tiếng người nói :

— Nay chú Mộc, tôi đã bạch cu rdoi. Cu sắp xuống đấy... À! trong khi tôi bận làm đèn thì chú đã lấy nước đì ông Ngọc rửa mặt chưa?

Tiếng người trả lời :

— Chưa, tôi đang bận giặt vung.

— Thế bà Hộ đâu?... nhưng thời tôi đem đèn lên rồi tôi lấy cũng được.

Chú Lan bước vào. Cây đèn dầu tay hình báp măng chiếu ánh vào mặt chú trống cảng xinh lấm. Ngọc ngầm chú lại tưởng đến bức tranh người con gái Nhật cầm chiếc đèn xép của nhà họa sĩ Utamaro. Nữ cười tự nhiên nở trên cặp môi Ngọc khiến chú Tiều ngạc nhiên mắt lén trông thấy ngượng nghịch, lúng túng đặt

(1) Tiếp theo kỳ trước.

cây đèn xuống án thư rồi vội bước ra ngoài.

— Nay! chú Lan, chú làm ơn cho tôi xin ấm nước nhé.

Chú Tiều chân trong chân ngoài quái cõi lại trả lời :

— Vàng, mời ông ngồi chơi, rồi nhát nữa xuống nhà trai soi nước và soi cơm.

thì thờ ai thế?

— Đây là các harem. Nghĩa là những người không có thừa tự, bao harem ở chùa thì nhà chùa cung cho.

Có tiếng guốc lốp-cop ở ngoài hiên. Ngọc nhìn ra thì một vị Hòa-Thượng mảnh mặc áo vải nâu rộng, chân đi đôi guốc gốc tre già, tay chống cái gậy trúc, ung dung bước vào.

Ngọc vội vàng đứng dậy chắp tay thi lễ.

— Lạy bác à!

— Cháu dãy à? Cháu đã được nghỉ hè rồi à?

— Vàng!

— Mẹ cháu được mạnh chứ?

— Đôi ơn bác, Mẹ cháu nhờ giờ vẫn mạnh.

Chú Lan nghe Ngọc nói, túm tím cười, đi ra. Mấy phút sau Chú bưng lên một thau nước, Ngọc trống thấy

vội vàng bước ra biển nói :

— Cảm ơn chú, chú cứ để đây cho tôi.

Sư Cụ nói tiếp :

— Sao không lấy ghế đâu? Chu không trống thấy thầy ấy vẫn quần áo tay à?

Ngọc vội dỗi lời :

— Được, bác đê mặc cháu. Rồi trô vào cái khăn mặt vải ta nhuộm nâu còn mới hỏi chú Tiều:

— Khăn của chú đấy à, chú Lan?

— Thưa ông, khăn mới lấy ở hôm ra đấy à!

— Sư cu mắng :

— Sao không lấy khăn mặt hỏng đê thầy ấy dùng?

Rồi quay lại mỉm cười hỏi Ngọc

— Cháu mới đến chùa mà đã biết tên chú ấy là Lan à?

— Bầm bác, cháu gặp chú Lan hỏi truyện nên biết.

Lúc đó lại thấy chú Tiều cười. Liền hỏi :

— Sao Chú lại cười tôi?

— Lan sẽ đáp :

— Vì tôi thấy ông sung Cu là bác Ông nên bách Cu. Người xuất-gia tu hành thì người nhà, đầu thân đến đâu cũng không được nhận họ.

Ngọc mỉm cười :

— Thế à? Cảm ơn chú nhé! Xưa nay tôi không hỏi tướng-lện nên không biết.

Một lát chú Mộc lên mời Ngọc xuống nhà trai soi cơm. Ngọc đứng lên xin phép sư cu rồi theo chú Tiều đi qua sân, tới một cái nhà ngang dài, tới ngoài mười gian, nhưng chỉ đê ba gian làm nhà tiếp khách thập-phương.

NHÀ THÌ NGHIỆM BỆNH LÂU GIANG

Bà phát-minh những thứ thuốc chữa về bệnh ấy

Hiệu thuốc LÊ-HUY-PHÁCH làm thuốc đã lâu năm. **Đ**ể phòng riêng để thí-nghiệm bệnh Lâu và Giang-Mai.

Hồi năm 1931 đã phát minh những thứ thuốc này **đ**ể chữa về bệnh ấy. Lâu mờ phái (état aigu) bắt cứ mù, máu buốt tức chí đồng từ 4 đến 6 và là khói hàn, mỗi ve giá là 0 p 50.

Lâu lâu năm (état chronique) thường sinh nước tiểu vàng đât, hay đục cùng rắn-vàn, lúc đi tiểu thấy nóng, từ chi mồi mệt, yếu đuối, và kèm sinh nhiều trong khó chịu khác nữa. Như thế chỉ dùng 2 ve là triết-tràng, giá mỗi ve 0 p 60 và 1 hộp to Bồ-Ngô Tang-Trù-Lâm 2 p 00 (hộp nhỏ 1 p 00) là khỏi hẳn. Thứ thuốc này ai dùng không khỏi sẽ già lại tiền. Còn bệnh Giang-mai thì bắt cứ nặng đến đâu, uống thuốc của bản hiệu cũng chóng khỏi hơn là bệnh lậu, ai ai đều biết.

Ai muốn hỏi điều gì, xin định theo timbre 0 p 05 để tiện việc trả lời. Ở .. na thuốc gửi thư về sẽ gửi theo cách Phob-hoa gao-ngâm (C. R.)

Thu và mandat xin gửi cho:

M LÊ HUY PHÁCH 12 route Ville-Tur. Hanoi, Tonkin

Bản hiệu mới về rất nhiều hàng mua rết:

Hàng Tàu: cảm, nhung, Thượng-hải, gấm, vóc, nhiều đủ các mài.

Hàng Tay: nhung, satin, lam hoa gấm, satin den, chiếu lát chen và thêu, và đủ các mặt hàng khác nữa.

Bản hiệu lại có nhiều các kiều ô cao (parapluies cannes) và các ngài dùng để hộp thời trang.

QUÀNG-MÝ

Bản hiệu cao rằng vàng

còn thì ngắn ra từng gian làm phòng ngủ. Ở đây bài trí có phần lịch sự hơn nhà Tô nhiều, giàn giữa giáp bộ sập gỗ mít, kê một cái bàn, và dời tràng kỷ lục lâu ngày đã den bóng. Trên xà treo một cái đèn ba giàn, có chụp bằng thủy tinh sơn men trắng. Hai bên kê sát từ tường ra tới ngưỡng cửa ba bộ ghế ngựa quang giàn ghép liền với nhau.

Ngọc nháu nhìn mâm cơm đặt trên bàn, tẩm tim cười; vì buổi tối hôm ấy thấy bà chùa có vẻ náo nhiệt, nhộn nhịp kẽ lén, người xuồng, lách cách bít đáo, nồi mâm, thì vẫn tưởng các chú Tiểu sứ soan một bữa tiệc sang đẽ thết kh Ich qui. Ai ngờ trên chiếc mâm gỗ vuông chỉ thấy lóng chòng đĩa giò, đĩa cà và đĩa muối vừng.

Lúc đó chú Lan bưng lên một bít đậu-phụ kho tương, khói bay nghi ngút. Chú hơi cau mặt, hỏi chủ Mộc:

— Sao chú không bảo bà Họ rán đậu?

— Đầu lạc hết rồi, mai mót mua được.

Chú Lan lại quay lại nói với Ngọc:

— Thưa ông, nay ông hãy sợi tạm. Nếu mai ông muốn dùng cơm mặn, xin bảo bà Họ làm rieng đẽ ông sợi.

— Cảm ơn chú, nhưng tôi thích ăn cơm chay.

— Ông quen ăn mặn nay dùng một vài bữa cho biết mùi chứ ông ăn mãi cơm chay thế nào được!

— Được chứ! bên tây cũng có người chỉ ăn đậu cùng hoa quả quanh năm mà lại khỏe mạnh hơn là ăn thịt.

— Thế à ông? nếu vậy càng hay.

— Không những tôi thích ăn chay, tôi lại muốn xia phép cu được cùng ăn với hai chú cho vui.

Chú Lan cười

— Thế không được.

— Sao vậy? Tôi chỉ muốn nếm thử các sự khâm khđ của đạo phật, vì tôi thấy tôi yêu đạo phật lắm, nhất là từ ngày tôi bị...

Nói đến đây, Ngọc ngừng ngay lại, mím mím cười, vì suýt nữa đêm truyện riêng của mình thò lò cho hai chú liếc nghe. Ngọc không hiểu vì đâu

— Thưa ông, có hai cờ: một là như thế người ta cười, hai là chúng tôi đã di tu hành thì không những phải ăn khâm khđ, mà lại không được ngồi cùng mâm với...

— Với người trần tục phải không?

— Nghĩa là với người không tu hành. Như đến mai có giỗ cơm ông

lúc mới gặp chú Lan là đem lòng quyến luyến ngay, như người gặp bạn thân muôn đem bết những sự đau đớn phiền muộn của mình cùng người san sẻ...

Ngọc ngó ghê ám - thầm nghĩ - ngồi, hình như ôn lại một quãng đời rỗng vắng, thì chú Lan sợi bát cơm đặt êm mâm :

— Mời ông sợi cơm.

— Cảm ơn chú... sao chú lại bảo tôi không thể ngồi ăn cơm với các chú được.

ngồi sợi hầu cu cũng phải bưng hai mâm, chứ không được ngồi cùng mâm với cu.

— La nhỉ! nhưng nếu tôi cũng đi tu thì được chứ.

Chú Lan mím cười :

— Vâng, nếu ông cũng thu - giới, nhưng khi nào ông lên chức sư-cu thi mới được, nghĩa là lì ra cùng ba mươi năm nữa.

Lúc đó nghe có tiếng mõ. Chú Lan vội vàng chạy lên nhà tắm. Ngọc cũng bắt đầu ăn cơm. Quay ra phía bên

nhà chú Mộc đứng khoanh tay, Ngõi liền hỏi:

— Sao chú Lan nghe tiếng mõ lặp chạy hối hẩn đi đến thế?

— Bầm, ai là gọi.

— Cu gỗ mõ gọi à?

— Vàng... nếu nghe hiệu-lệnh mà không thưa đẽ cụ đinh đến tiếng thứ tư thì chúng tôi phải ra ngay sân qui đẽ chịu tội.

— Luật nhà chùa uy-nghiêm nhỉ?

— Chả cứ chúng tôi, đến sư bác, sư ông cũng vậy. Năm ngoái sư Ông ở đây cũng đã phải qui đến nửa ngày.

— Thế à? Vậy bây giờ sư Ông đâu?

— Bầm, cu cho di chù-chi ở chùa gần đây.

Một lát Ngọc lại hỏi chú Mộc:

— Nay sao chú Lan lại số lở tai nhỉ?

— Thưa ông, vì cha mẹ chú ấy hiến hoai được có minh chủ, nên khi bé mơi số lở tai.

— Thảo nào! tôi cứ ngỡ chú ấy là con gái giả trai - mà chú ấy cũng xinh xắn như con gái ấy nhỉ? từ dáng bộ yêu diệu cho chí tiếng nói đều-dáng...

— Vâng, chú ấy rất xinh giap. Mỗi thu - giới có hai năm nay mà kinh-kệ thông lâm. Cứ lẽ năm nay thế nào cũng lên sư bác.

(Còn nữa)

Nhà, đất bán rẻ

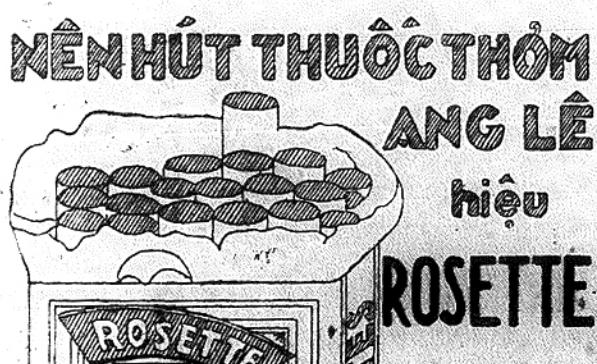
Muốn bán một căn Hotel ba tầng, số 333 và 340, đường Khâm-thien, làm toàn bằng cement armé và gỗ lim trong có 16 buồng đủ cả đồ dùng đường Hồng-kông, tủ giường v.v. Và một khu đất 310 thước ở bên cạnh.

Tùy ý ngài nào muốn mua riêng lô đất hay lô nhà cũng được, giá bán rát rẻ, cách giá dễ dàng.

Ngài nào hỏi xin mời lại hiệu thuốc hay có tưng.

Từ ngọc Liên.

78 Hàng gai Hanoi

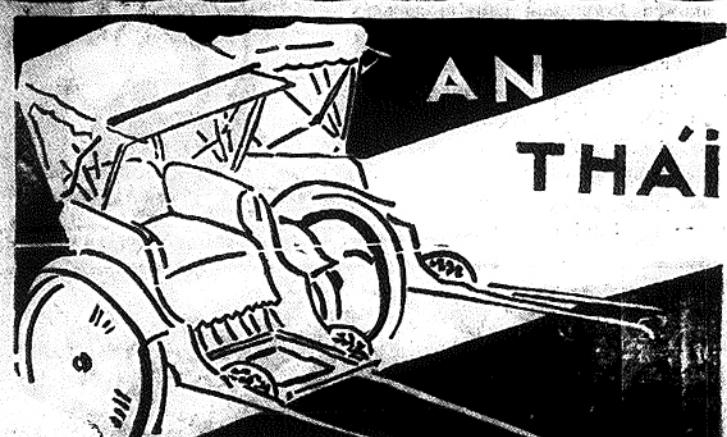

COMPAGNIE COLONIALE DES TABACS
Công ty Xút Kôlonia Lôk Tabacs

Hiệu thuốc tây
VU ĐO THIN
25 27 29 phố Bờ-bờ
gần ga tàu điện
Hanoi

Thuốc ho
Pulmogénol
Op70 ml một chai

Rượu bò
Vin Super Tonique
Máu bò

Hiệu đồng xe tay rất chắc chắn_23 phố Cầu gỗ — Hanoi

Thực vậy ! Thực vậy ! Không giám khoe tài

Món thuốc trị chứng đau già giày của Quảng-Đức-Sinh được phòng chung tôi, giờ y-sĩ quan Ngọc-Sơn nghiên cứu rất tinh vi, đã chữa giúp lâm bệnh nhanh, có chứng ấy thực rất thần hiệu.

Mới đây Mme Trương-đức-Hữu chủ nhà hát Phúc-Thắng và M. An-Phú số 4 hàng Bồ Hanoi, cũng có chứng đau già - giày, có lấy thuốc của bản đường điều được khỏi cả.

Bản đường xem mạch, bốc thuốc, chuyên chữa các chứng ngoại cảm, nội thương và có đủ thuốc hoàn tán sẵn xang gói giấy hay đóng hộp để các bệnh nhân di xa, tiện uống không phải sắc.

Bản đường chủ nhân xin sẵn lòng mạch dùm các bệnh nhân các phương để phòng các chứng bất kỳ.

Kính cáo
Quảng-Đức-Sinh
31, phố Hàng Bồ, Hanoi

Bảo-Binh-An được phòng
CHAN-SEUK-YU chủ nhân
số nhà 35 hàng Ngang Hanoi
giáy nolis số 550

Năm ngoái ở số nhà 38 hàng Ngang, nay dọn lại sang trước cửa cùng phố ấy số nhà 35 Hanoi.

Trong hiệu có Chau Seuk Yu liên sinh xem mạch không lấy tiền.

Tiền sinh biện đã chữa nhiều cho các quan Tây Nam, c. nhiều chứng chí tốt. Xin mời chủ quý vị lại xem sự thật, mời biết là bay.

Bản được phòng lại có các hang cao dan hoan tan và các thứ nấm thật tốt.

Thuốc bảo chế tốt, giá lại rẻ xin nhận kỹ giao phạt bà kêu làm.

Bảo-Binh-An

Một sự chẳng ngờ

Tưởng số xưa nay tôi vẫn cho là một Khoa-học lường thuc để tiêu khiển song vì tính tò-mò nên tháng hai vừa rồi tôi có đến chơi nhà ông Thần-cốc-Tử, số 49 phố Hàng Bông đêm xem 1 quả Cát hung, vận hạn tương-lai dĩ vãng.

Ông nói đều đúng cả, nhưng ông có giận một điều cần thiết rằng phải để phòng, kèo đến tháng tam này khéo iến vợ chết con chết.

Tôi chẳng dè ý đến lời đoán vì vợ tôi đang có thai mà khỏe mạnh; thế mà đến tháng tam ngày mồng chín con tôi chết, đến mười hai vợ tôi chết một cách chẳng ngờ.

Tôi rất đau đớn, song rất phục tài ông Thần-cốc-lử là một nhà tướng số rất giỏi đời nay. Vậy có vài hàng thành thực giới thiệu ông với bà con ta.

Bàu-ngoc-Khang

320 Route de Hué

Những hạt đậu đơn

Trong số 1553, Ngo-báo chỉ trích lối viết quốc-ogv của báo Phong-hoa (bắt chước lối viết bắt trước) thế mà cũng trong số báo ấy, Ngo-bác viết : « trí trich » (mục tin hên ngoài) « dan nhà » « giót nước » (bạn điểm ngang), « đường trống gai » « xuôi thương » « chọn phao » « vui xuông » (chuyển anh về) còn nữa...

Chữ « bắt trước » chưa ngô bằng những chữ trí-trich, dan nhà, giót nước, trống gai, có phải chàng bạn đồng-nghịệp ? Vả xưa nay Phong-hoa có trích nhữngh 8 câu viết sai tr với ch. d với gi, s với x vào mục hạt đậu đơn đậu ? Bạn đồng nghịch lầm đấy. Vậy thi không những bạn e có tội với quốc-văn » (chủ to tát quá !) mà còn có tội với lương tâm nữa.

Thôi ! này Ngo-báo, đừng lên giọng thay đổi nữa, vì chính mình cũng đã (làm trái cái qui cù nó đã do sự thông dụng mà e) !

Một câu trích ở bài « Sau khi đọc bài bàn về quốe-văn-của ông Nguyễn-vạn-Tường, Càng ông ngô chút thiền-khiển về văn - để quan trọng ậy :

Thiền-khiển là vật gì mà ông Thái-Pbj muốn ngô cùng ông Tường vậy ? Hay cũng là cái «dầu nhà oán» như ông nói đấy ?

Cũng số báo ấy, trong chuyện Ngo-báo «Anh yêu ông Lura-vân-Nhâu» viết :

1. Xa xa tiếng nhại lẩn với tiếng tù-u-chốc chốc lại kèo dài cái giọng thiết tha...

Không, ông Lura-vân-Nhâu lẩn đấy, boóc già ông sáng tai quá (nếu ông không điếc đặc) thì mới nghe rõ tiếng nhái, chứ tai người thường thi chỉ nghe thấy tiếng khuya-ving hay tiếng éch mà thôi, nhất là lại nghe lẩn được với tiếng oang oang của tù-u-

2. Trên nết mặt Ván Lan lồng lánh hai hàng nước mắt.

Thế thi không biết hai hàng nước mắt ấy « chung nó » lồng lánh & vào khung

nào ? Nói trên nết xãi thi nghe bồ dò lầm. Chỉ nghe thấy nói nết với bay nết mặt bồ dò, chứ chưa bồ thấy ai nói nết mặt có bài hàng nước mắt long lanh bao giờ.

3. Lâm nghĩa vụ người chênh với người cha cho tron dạo.

Coi chê với côn con ấy mà làm mất hẳn nghĩa cần ván đầy. Nên cần thận Nhà ván si ho Lục không tin thù biob lại câu ván xem có xuất tai không ?

Báo Khoa-hoc ngày 1 Novembre, trong bài nói về giáo-su Piccard bay lên stratosphere, có câu :

Ngày nay ta bước chân lên dưới từ stratosphere rùi.

Điều thứ nhất : làm gì có đường stratosphere.

Điều thứ hai : thử mòi ông nào viết bài ấy bước chân lên đấy hò !

Cũng trong số báo ấy, Ông T. C. Tiễn, trong bài « kinh địch » có câu :

Khoa học thời đây đời nay thì nói rằng :

1. Sám là tiếng rao động rất nhanh của một lớp không khí.

2. Chớp là vết của lớp không khí rao động.

Câu 1, ai có hiểu còn hiểu được. Câu 2, chỉ riêng Ông T.C. Tiễn hiểu được mà thôi, mà ông lại hiểu lầm. Chớp là chớp, chứ không phải không khí rao động mà sinh ra chớp được.

Khoa học Thái-tây không bao giờ nói thế. Đó là khoa-hoc riêng của Ông T. C. Tiễn chăng ?

Họ giải nghĩa. — Ông H.V. Tấn ở Nam-kỳ bồi báo Khoa-hoc: bắc-in là gì ?

Ông P. M. Chiều trả lời :

Hắc in người ta thường dùng để son gó hay các loại kim khí là một chất đèn mạnh mùi, tuy gọi là Collar, có bán ở các hiệu buôn son tây.

Giai Ông Chiều trả lời: hắc in là một chất bồi đèn dầu, đèn đèn đấy, có lẽ lại rõ nghĩa hơn.

Bắc thør gửi thăm bạn của Văn-Sở đăng trong báo Tiên-long số 30 có câu :

Phụ nữ ở hàng Giang nhiều những chi em có dào chau giời tung cầu hót rất mê ly.

Hàng giày ngày Nay làm gì còn cô đào ?

Và chính Ông Văn-Sở cũng đem khói ác

mơ mộng mà chau giờ những câu vần mê ly.

Cũng trong số báo ấy, Ông Nguyễn-hữu-Khai viết : Ông Pham-dai ntan.

Nghe câu này như có nghĩa Ông phạm tội một người đại nhâo.

Người bắn kéo (của Khách-Tho) Dang-Pháp số 2095 nói :

... Thân tôi tôi phải phản đối mà chống chọi với đất vát chát.

Pháo đài cái gì ?

Chẳng biết tác giả viết sai mèo hay định đặt câu nói sai mèo cho anh bắn kéo giết bat.

Ngo-báo ra ngày 4-11-32, trong bài xã thuyết « những cơ nghiệp đồ nhào », Ông Tha-Sơn viết :

... những người đã chết đi, thì không thuộc về dài ; Ông nữa.

Ü, đúng đấy ! Một khắc đồng hồ trước khi chết thi oò sống, mà một khắc đồng hồ sau khi oò chết thi bắn là nó không sống.

Cũng số báo ấy, trong bài « hai chi em có Minh trâm minh »

... Trên bờ hồ Tây, hai người canh-sát thay có một cái thùng, xuống xem thì qua là cái thùng... !

Là oh ! ngài trên xe trông nó là cái thùng mà xuống xe xem thì nó vẫn là cái thùng, quả thực !

Nhát-dao-Cao

Phó ruộm Bờ Hồ đò

Những câu đó này, ai giải được, sẽ thấy nỗi niềm... sit la.

1. Bánh gi rẽ chắt ?

2. Bánh gi áo nona nhât ?

3. Quả gi to nhât tràn giao ?

4. Cái gi không ăn mà « là » ?

5. Ai lười nhất thế gian ?

6. Trước khi ông Gia-Cát nằm ở Nam-dương thi ông nằm ở đâu ?

7. Tạo-hóa làm cái gi cũng hoàn-toàn, sao không sinh ra người ta có một mắt đồng-trước, một mắt đồng-sau, đê khói bi ô-tô kẹp ?

Cầu giải nghĩa phải gửi đến nhà báo trước ngày thứ hai.

Số sau sẽ c. dâng lời giải.

Không nên bắt chầy

Một cảnh thường thấy dưới nắp ta

Cũng cảnh ấy dưới mắt người Ngoại-quốc.

HUẾ-DÂN
NHÀ TRÔNG HĂNG
46 HÀNG DA GIÁ PHẢNG BỘNG

CHUYÊN MỤC
TRÔNG RĂNG, CHỮA RĂNG
DU ỐNG NGU: VĂN QUYỀN
CƠ ĐẤNG CHƯƠNG CHÍ ỐPHẠP
VỀ, LÀM CÔNG VIỆC HẤT CẦN
THẨM VẤN MẠU CHONG

HUẾ-DÂN

Imprimerie Lithographique

HỢP THANH

96 Rue des Tasses Hanoi

là nhà in thạch-bản có đủ các khía
cu, máy móc, chuyên môn in các
bút giấu hiệu ngũ sắc :

• Hiệu pháo — hiệu chè — hiệu
— rượu — hiệu hương — lịch v.
v... v.

Các n. ài cần các kiều dẹp, trong
nhà có người vẽ chuyên môn, rút
am hiểu về lối khuêch trương đường
thường-mại.

Các thợ làm mây rất khéo-léo, đã
đào luyện lâu năm trong các nhà in
tay nam.

Các ngài cần in các thứ giấu hiệu
ngũ sắc, rùa nhiều lì, xin mời lại bắn
số thường lựng, sẽ được giá rất ba

Ở xa viết thơ bài giá, xin giả
giá ngay.

Hợp thành
69 Rue des Tasses Hanoi

Sản đồ nữ-trang !

NÊN ĐẾN

HIỆU VẠN-TƯƠNG

Chính hiệu Bà Lực
số 293 k. Phố Chợ Sắt Hải-phòng
Có bán theo cách linh hóa giao ngan,

BIJOUTERIE TONKINGISE
VAN TUONG
(Chính hiệu BÀ-LỤC)
HAIPHONG — 293k, Phố chợ Sắt

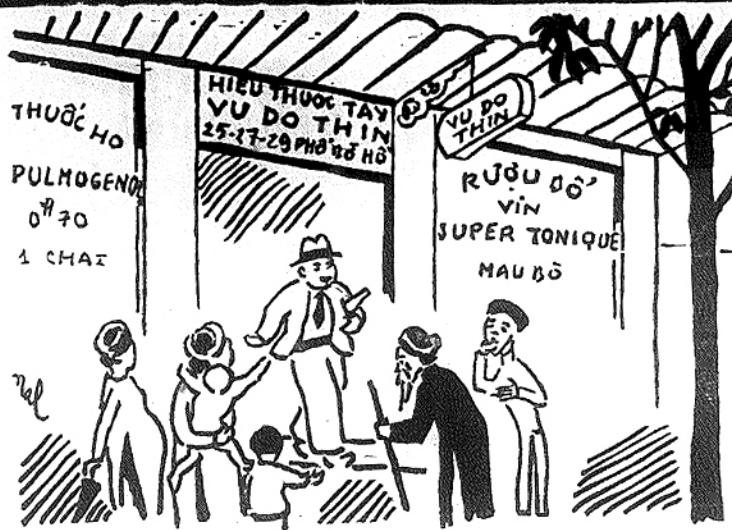

Bản hiệu chưng làm, bán và chữa dỗ
sắc đồ vàng bạc thời trang Nam-Việt đã
sơn 20 năoi năm nay; bao giờ vàng cũng
súng tuổi đúng cầu.

Lai cùi bùn thêm các thứ chè ướp hoa
lai — Sâm Cao-ly, Hué-Kỳ, quế thanh, yến,
đuống-Nam.

Quí khách có lòng chiếu cố sẽ không lo
quai điều gì.

Có bán theo cách linh hóa giao ngan
VẠN-TƯƠNG

TÉ-MÝ
Cho thuê {
XE, ĐÀM-MA
ĐÓN RỒNG
Ô-TÔ
80, Ngõ trạm mới
Rue Bortere, HANOI

Các ngài nên cho các em học :

TRƯỜNG

SONG THANH
Rue jacquin

ở nhà trường có thày giáo đứng dẫn,
săn sóc kỹ lưỡng đến sự học của
các em.

Một cuộn sách « thiêt thực » có ích-lợi vừa xuất bản do Nhà Nước thông dụng:

LUẬT TRƯỚC - BA MƠI

Thè-lệ đương thi-hành tuê trước-bạ, tem, ốp bọ và Địabọ, có thi dùdẫn giải rõ ràng

ông Mai NGUYEN-QUANG-THAI soạn

Sách này sau khi quan Chánh Trước-bạ Đông Pháp và quan Chánh Địa-bọ
Đông Pháp xem qua rồi. Tòa Trước-bạ Trung-tương lại kiểm-duyệt cẩn thận

Công văn số 4.II7 — E, gửi ngày 27 Décembre 1930. Quan Giám-Đốc-đại-Chính-dồng-Pháp có giới thiệu với:

Quan Thông Độc Nam kỳ — Quan Khâm Sứ Trung kỳ — Quan Thông Sứ Bắc kỳ

Nên mua quyền này cho các ch්‍රේ-dịch chốn hương thôn thông

dụng, vì là quyền sách thiết thực rất có ích lợi cho nhân-dân

sách giấy 90 trang. Giá Op.60

Có gởi bán ở các hiệu sách lớn các nơi. Ở xa nếu muốn viết thơ thẳng về bản quyền mua, mỗi cuốn xin gởi thêm Op.20 tiền cước.

Thè nào là
« Phòng-tich »

Bệnh phòng-tich đòn ông đòn bà sicc hypoderma thường hay bị, từ 25 đến 60 mươi tuổi
hay bị lâm. 1- Vì cảm mèo rượu say với ham
tim đục; 2- Ảo xong đi ngủ hay đi ngủ
ngay nên thư bệnh, gọi là phòng-tich. Khi
lâm bệnh thấy đầy hơi, tức cổ, tức ngực,
còn không muộn ăn, ăn thì ói, thường
đau bụng đau lưng, chàm tay mỏi mặt. Mất
lâu nǎm, sắc mặt vàng, da bụng già. Một
nồng 1. 2 hàn hán 4, 5 liều Phòng-Tich thầm
được Con Chim không công phạt, dùng
bệnh ắt thấy dễ chịu hoặc khỏi ngay. Mất
lâu chia hai bén uống giá Op.60.

VŨ-BÌNH-TÂN

178 bis. Route Lach-Tray, Mal-phong
An-tú kim-4-lền năm 1926

Các nơi Đại-ly

HANOI: M. Hien, 22 bis phố Hué; Trần
văn-Huấn 99 phố mới; quang-tiển-ký, 46
phố hàng Lọng; Nguyễn-ngọc-Linh, 25 phố
hang Bông — HÀ ĐÔNG: Hiện Nam-Theph
Chợ bưởi; Bảo-Chau Photo phố Bruxelles
Hàng-Phong ở Chợ Tía — NAM-BÌNH: Hiện
lich-sinh-Đường 19 phố khách; Hưng-Lòng
9 Nang-Tinh — HÀI-DƯƠNG: Hiện Châ
Lan 11 Đồng-Thị — BẮC-NINH: Vinh-sing
162 Tiền-An — SONTÂY: Hiện Thành 49
Hậu-Tỉnh — HAIPHONG: Hiện Nam-Tân
bán sách vở 48 phố Bonnal — VINH: Hiện
Huy phổ gare — HUẾ: Vinh-Tường 49 Gia
Long — SAIGON: Hung-Vượng
đ Espagne.

Các tỉnh trong ba kỳ có đại-ly bán,

BA CON TA NÉN

Chú ý

Ông Bang-hữu-Đạo mới ở Singapour
ra Bắc-Hà ta lần thứ nhất, có tài xém
được những việc quá-khứ vi-lai 10
điều đáng cãi 1, tướng pháp nhau
thần. Bà con ta ai có sự gì nghi ngại
đến bắn mènh, hoặc vi quên lơi, v. v.
xin mời lại xem ngay, không dám
khoa bay, nói lầm. Mong lầm thay!

M. Bang-hữu-Đạo

Hiệu Hồng-Xuong

số nhà 63 phố hàng Buồm
(ở trên gác)

Xin mách giúp

Nếu các ngài muốn được một c i
xé nhà đẹp dẽ, sơn tốt chắc chắn,
thì nên, lại hiệu:

AN-THÁI

Ngài sẽ được vừa lòng; và hiệu đđ
sẽ trông nom sang sửa hộ ngài luôn
không tinh-tiễn.

MÙA RÉT BẤT TƠI

Phò yêu sinh ho, sớm không điều trị, lâu thành lao xuyên,
có một không hai

BÔ-PHẾ THÁNH DƯỢC

Trừ dorm, trị ho, mất lao, hết xuyen, giúp ích cho người, công thât chẳng nhỏ, có dùng mới biết

Lọ con	0p.40
Lọ lớn	0p.80

ĐẠI-QUANG DƯỢC PHONG

47 phố Hàng Đường Hanoi — Giấy nolis sô 805

QUỐC-HỌC TÙNG-SAN

SƠ-CUỘNG hiên tập

PHÒ-CHIỀU THIỀN-SƯ'

Thi văn tập

Đại-sứ thi-văn và nguyên bản

Sơ Kinh Tân Trang

của ông Phạm-Thái tức Phụng tức Chiều-Lý

Sách dày 110 trang. Giá bán 0p.30

NAM KÝ THƯ QUÁN

xuất bản

17, Boulevard Francis Garnier — HANOI

Tél. 882

CÙNG CÁC NGÀI

có bệnh nên biết

Ông Huân-gia-Ngư là một danh y có tiếng khắp trong Nam ngoài Bắc ai cũng điều biết, ông dùng bài thuốc bào-chế Thiên-hòa-Đường ở số nhà 25 phố Hàng Gạo (gần chợ Đồng-xuân) ông làm thuốc bấy lâu nay, ông có tài xem mạch bắc thuốc, chắc bà con đã thường biết ông, bất luận kinh nào si muỗi bắt mạch xin đơn, ông vui lòng không quản tiền nong, nhiều ít, hoặc không cũng được, không quản khó nhọc, còn các thứ bào chế dùng phép không hề giả rói, các thứ kinh nghiệm về khoa phụ nữ, và các thứ cao dán hoàn tán thì rất hiệu nghiệm. Nói tóm lại là trong bào chế của ông chứa đủ các chứng bệnh, vậy bà con nên biết, mà dùng trong khi có bệnh.

Người biết ơn ông giới thiệu

HAI GIẢI THƯỞNG

300^p và 150^p

Xem thè lè trong Văn-Học Tạp-Chí

ĐẾN CUỐI SEPTEMBRE

VĂN-HỌC TẠP-CHÍ

Số bốn sẽ xuất-bản — Giấy 112 trang — Giá 0p.35

TỪ OCTOBRE TRÒ ĐI VĂN-HỌC SẼ RA

Một tháng hai kỳ

ĐÚNG NGÀY 1 VÀ 15, — Mỗi số 0p.18

Số 5 sẽ ra ngày 15 Octobre

QUAING-HUNG-LONG

79 Hàng Bồ Hanoi — Tél. 181

Có bán đủ các thứ sắt, cùng các thứ hưng khác, dùng về việc làm nhà cửa khai mỏ, làm ruộng, và các công nghệ.

MỘT CO' QUAN

Chuyên khảo cứu về những cách phòng nạn cháy.

Thực hành cách phòng nạn ấy theo phương pháp riêng.

RẤT HIỆU NGHIỆM

Chu nhặt nào cũng có thủ mày ở nhà
hiệu dề tò rõ sự hiệu nghiệm của mày

KNOCK-OUT

PIERRE JACOMET

Bài này đặc quyeen này của PIERRE JACOMET
chuyên môn về các nguy hiểm phòng nạn cháy
và 107 Bằng-khinh-dền-ting-nam met Hanoi
Giấy nolis 017 RC. Hanoi. 394

Ai muốn hỏi han điều gì về
cách ngăn phòng nạn cháy, bắn
hiệu rất hoan nghênh chỉ dẫn

NÊN ĐỌC

BÁO ĐÔNG-PHƯƠNG

Tam ra mỗi tuần 2 kỳ — Thứ ba và thứ sáu
Nghị luận sác đáng — Tin tức thành tiệc

Directeur : TRẦN-VÝ

Tòa báo : 86, 88 Rue du Pont en Bois — Hanoi

PHÒNG THĂM BỆNH

của Bác sĩ Nguyễn Văn-Luyện

8, Rue de la Citadelle — Hanoi

Khám bệnh ở nhà và đi thăm bệnh mọi nơi
Chữa bệnh bằng điện, khỏi được các bệnh kinh-niên

Ở số 8 Phố Đường Thành

(hay là Cửa-Đông hàng Da, sau xe Điện